سوځېدلي ځمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

Ketabton.com

ګل رحمان رحماني

۱۳۹۴ لمريز کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلې څمکه

(لنډکي هنري نثرونه)

لیکوال:

ګل رحمن رحماني

۱۳۹۴ل کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: سوځېدلي ځمکه

لیکـــوال: گل رحمن رحماني

خپروندی: د افغانستان ملي تحریك، فرهنگي څانگه

وېبپاڼه: www.melitahrik.com

ډیزاین: ضیاء ساپی

پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید

چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپکال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحریك د خپرونو لړ: (۵۸)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د خپلې هستۍ سوځېدلې خاورې ته!
هغه بادونو ته چې ستا د وجود سوځېدلې
خاوره يې زما له سترګو پناه کړه !
او تا ته چې ځواني دې د پردي وطن خاورو او
سختيو کې وبايلله او نازنين وطن ته پټې
سترګې را ستون شوې.

رحماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیولیک

ګڼه ــــــــــ سرلیک ــــــــ مخ

i. د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ الف
ii. رحماني د ادبي ټوټې ګلخانګې د پاللو په ازمون کې و
iii. رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلې ځمکه ع
iv. لوړ خیال ص
v. زما د ژوند سوځېدلې ځمکه ت
۱- د شکراني سجده ---------------------------------- ۱
۲- شین خوب ---------------------------------- ۳
۳- سوځېدلې ځمکه ---------------------------------- ۴
۴- پرښته که شیطان! ---------------------------------- ۲
۵- پرښته ---------------------------------- ۱۰
۲- د مینې تاج ---------------------------------- ۱۱
۷- د سمڅې ګل ---------------------------------- ۱۲
۸- د مرغانو بیه ---------------------------------- ۱۳
۹- پېغور ---------------------------------- ۱۴
۱۰- ته او موسمونه ---------------------------------- ۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- اوښکې او باران ---------- ۱۷
۱۲- زما چیغې ---------- ۱۹
۱۳- لایزاله سندره ---------- ۲۱
۱۴- نامریه وړانګه ---------- ۲۲
۱۵- تیارې او دعاګانې ---------- ۲۳
۱۶- ناوړه غچ ---------- ۲۵
۱۷- تودوخه ---------- ۲۶
۱۸- د اوبو دېوال ---------- ۲۷
۱۹- خاموشه چیغې ---------- ۲۸
۲۰- د فطرت انتقام ---------- ۳۰
۲۱- د غرور احساس ---------- ۳۲
۲۲- د مرغانو نړۍ ---------- ۳۴
۲۳- سره پاڼه ---------- ۳۵
۲۴- د ماتېدو غږ ---------- ۳۶
۲۵- باور ---------- ۳۷
۲۶- د خدای کور ---------- ۳۸
۲۷- څېرې ---------- ۳۹
۲۸- د خوښۍ ورځ ---------- ۴۲
۲۹- د ښارمانۍ ---------- ۴۴
۳۰- د سکروټو په منځ کې ---------- ۴۷
۳۱- هغه او لمر ---------- ۴۸
۳۲- زما وطنه! ---------- ۵۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- د ژوند ببړۍ ---------- ۵۴
۳۴- سوې پاڼې ---------- ۵۶
۳۵- مرګونې دره ---------- ۵۸
۳۶- جزا ---------- ۵۹
۳۷- د شاعر مقام ---------- ۶۰
۳۸- يوه شپه ---------- ۶۱
۳۹- وروستی مابنام ---------- ۶۴
۴۰- اتله ---------- ۶۶
۴۱- غرنی ګل ---------- ۶۷
۴۲- مینه او دعا ---------- ۶۹
۴۳- نالوستې مينه ---------- ۷۰
۴۴- شپېه ---------- ۷۱
۴۵- جنتې وږمه ---------- ۷۲
۴۶- پته ښکلا ---------- ۷۳
۴۷- کاغذي ګلونه ---------- ۷۴
۴۸- اې زما ستونزو! ---------- ۷۵
۴۹- انځور ---------- ۷۸
۵۰- ستا لپه ---------- ۷۹
۵۱- وچ شوی ګل ---------- ۸۰
۵۲- چې پسرلی شي ---------- ۸۱
۵۳- د خدای زور ---------- ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

-۵۴ زما خوښي ---------- ۸۳

-۵۵ انسان او خدای ---------- ۸۴

-۵۶ ښځه ---------- ۸۶

-۵۷ د ازادۍ ورمه ---------- ۸۷

-۵۸ په خدای دې سپارم ---------- ۸۸

-۵۹ دروغ ---------- ۸۹

-۶۰ سندرغاړې ---------- ۹۰

-۶۱ ژوندۍ کیسه ---------- ۹۱

-۶۲ ټکنالوژي ---------- ۹۲

-۶۳ لومړیتوب ---------- ۹۴

-۶۴ ښکلا او ملنګ ---------- ۹۵

-۶۵ توپیر ---------- ۹۶

-۶۶ سولې ته! ---------- ۹۷

-۶۷ اړیکه ---------- ۹۸

-۶۸ شاعرانه عظمت ---------- ۹۹

-۶۹ معصوم زړه ---------- ۱۰۰

-۷۰ هوسۍ او ښکاري ---------- ۱۰۱

-۷۱ شیطاني جالونه ---------- ۱۰۲

-۷۲ وړکتون ---------- ۱۰۴

-۷۳ کاذب غرور ---------- ۱۰۷

-۷۴ تږې سترګې ---------- ۱۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۵- د واکمن تصویر--۱۰۹
۷۵- زرین خپرکی--۱۱۱
۷۶- سوله او ماشوم---------------------------------------۱۱۲
۷۷- شکایت---۱۱۵
۷۸- هیله--۱۱۶
۷۹- توپیري تفکر--۱۱۷
۸۰- توپیرونه--۱۱۸
۸۱- خبرې---۱۲۰
۸۲- تاریخي پاڼه--۱۲۱
۸۳- شاهانه تاج--۱۲۲
۸۴- بوډا او دوې ورځې-------------------------------۱۲۳
۸۵- اووه ورځې، اووه فریادونه-------------------------۱۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوه سپېڅلي وجدان شين غږ

د ګران رحماني شاعرانه اومنثور شعرونه:

ځينې ادبپوهان وايي: ښکلی نثرهغې ښايسته ماڼۍ ته ورته دی چې معمارېکي يوه خښته هم بېځايه اوبې هدفه کارولې نه وي. نثر چې څومره ساده، سليس اوروان وي؛ پکې له پېچليو او بې خونده اوږدو جملوڅخه ډډه شوې وي، هومره لوستونکی ژرځانته راکاږي اود ليکوال د ليکنې په مقصد يې ژر سرخلاصېږي.

يوشمېرليکولان دومره اوږدې جملې کاروي چې کله يې لوستونکی د جملې پای اويا خبر ته رسېږي؛ مبتدا ترې هېره شوې وي، لوستونکی مجبوره کېږي چې لوستل شوې جمله بيا ځلې ولولي، څوپوره مانا ترې واخلي. د ورته کلماتو، انځورونو او تشبيهاتو تکرارهم د نثر د کمزورۍ سبب کېږي، په نثر کې هڅه په کارده چې نوي کلمات او تشبهات وکارول شي، ددې کارد پاره ليکوال بايد په خپله ژبه مسلط اودلغاتونو زېرمه يې زياته وي

زموږ يوشمېرليکوالان چې کله غواړي د يوې موضوع په اړه څه وليکي، نولومړی پرې يوه لوښت مقدمه اوسريزه ليکي له هغه وروسته چې کله اصلي موضوع ته راګرځي، لوستونکی، يې پاتې مقاله اويا ليکنه کات کړي اوپه تاخچه کې يې ايښې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال ته په کار ده چې خپلې خبرې سیده له اصلي موضوع څخه پیل کړي، بې ځایه مقدمې او خبرې دې نه لیکي، چې د لوستونکی دوخت ضایع کېدو او زړه تنګی سبب کېږي. دا ستونزه د یو شمېر شاعرانو په ازادو او بې قافیو شعرونو کې هم لیدل کېږي.

یو چا ټوکه کوله چې د وخت د تنګیسا په وجه مې د یو شاعر له ازاد شعر څخه څو کرښې وایستې او وروسته مې خپرې کړې، زما په دې کار سره نه د شعر محتوا کې بدلون راغی او نه هم پرې شاعر پوه شو چې د شعر یوه برخه یې ابستل شوې وه .

له موضوع سره د نثر تناسب هم ترټولو مهمه خبره ده، هره موضوع ځانته ځانګړې نثر او ژبه غواړي، که چېرې تاسو د زرکاله پخواد یوی پېښې په هکله کیسه جوړوی، نود کرکټرونو ژبې یې د اوسنیو خلکو له خبرو سره په توپیر وکاروئ. د یوی جنایي زیږې پېښې نثر د طنز او فکاهي له نثر سره پوره توپیر او خپل ځانګړی تناسب ولري.

شاعرانه او عاطفي موضوع ګانې بویه ځانته نثر، فضا اوخوند ولري، زیات پکې له هغو کلماتو استفاده وشي چې د احساساتو په بیان کې ډېره مرسته کولی شي. د ژبې عفت خو حتی د ښکنځلو په وخت کې هم مراعات او وساتل شي. بله خبره چې یادول یې بیاهم ضروري ګڼم، هغه په هنري نثر کې د ایجاز مسئله ده.

د څولنډو کلماتو په واسطه د یو لوی مطلب بیانولو ته ایجاز وايي، چې لیکوال یې باید هروخت په پام کې ونیسي، د هرې موضوع په غوره کولو کې د لوستونکي ذوق باید او باید په پام کې ونیول شي، ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ يې خلکو ته ليکو او خلک هم زموږه هغه خبرې اوموضوع ګانې لولي اواوري چې دهغوی له شخصي او ټولنيز ژوند او اړتياوو سره مستقيم تړاو اود ستونزو په کمولوکې مرسته وکولی شي.

لوستونکی اواوريدونکی ډيرنازولی وي ، په ډيرې بې پروايۍ سره د يوچا اثرليرې غورځوی. هغوی ته دامهمه نه ده چې ليکوال په دې ليکنې اويا په دې خپرونې څومره خواري کړې ده، هغوی يوازې اويوازې خپل ذوق خړوبول غواړي اوبس ! نوليکوال ته پکاردی چې دوخت له تقاضواوغوښتنوسره سم موضوع ګانی انتخاب کړی ،موږته دا نه دی په کار چې پوه شو چې ايا په مريخ کې اوبه شته اوکه نه ؟

موږته مهمه داده چې پوه شو څنګه کولی شو د اوسنيو ستونزو څخه خلاصی او په مشکلاتو لاسبری پيداکړو اود ژوند سالموامکاناتوڅخه ګټه واخلو؟ له ماڅخه خبرې له اصلی موضوع څخه ځکه بلې خواته اوړدي شوې چې غوښتل مې په همدې پلمې ځينو هغو نويو ليکوالوته خپل غږ ورسوم، چې غواړي نوې ليکنې وکړي او په دی برخه کې د پرمختګ په تمه دي، هيله ده بخښنه به راته کوئ.

ګرانه لوستونکيه !

ستا مخی ته د يوه داسې ځوان اوتکړه ليکوال د زړه په وينوليکل شوې هنري ټوټې پرتې دي، چې په هرې يوې کې يې د ښه نثرليکلو قواعد مراعات شوي اوترپايه يې خپله شاعرانه فضا او خوند ساتلی دی. زموږ دغه ګران ليکوال ګل رحمن رحماني دی.لوی خدای

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ج" ورته وچت لاس او پوره استعداد ورکړی دی،لیکنې یې د نقاشۍ د ګرانبیه تابلوګانو په څېر ارزښت او خوند لري.

لیکوال په خپل وچت قلم او نازکې طبعې سره د شعر او نثر ترمنځ پوله رنګه کړې او د وخت د اړتیا او غوښتنو پر بنسټ یې منثور شعرونه لیکلي دي او هغه د چا خبره په هسې اوبې ارتباطو خبرویې خپلې لیکنې دا خوا او هغه خوا نه دي غځولي.

ژبه یې ساده خوږه اوبې تکلفه ده، د موضوع په غوره کولو کې یې ډېر دقت کړی دی، خپلو لیکنو ته یې داسې موضوع ګانې انتخاب کړې چې د هر وخت او زمانې په پیرکې ترې ګټه اخیستیل کېدای شي او په وخت او په یوه ځانګړي نظام پورې تړلي شیان یې نه دي را اخیستي.

ځینې موضوعګانې خو داسې وي، چې د ټاکلي وخت او زمان له تېرېدو وروسته خپل هویت او ارزښت دلاسه ورکوي، خو د ګران رحماني په لیکنو کی دې خبرې ته ډېره توجه شوې او په یوه وخت او نظام پورې له تړلیو موضوع ګانو څخه یې ډډه کړې ده.

کلمات یې ډیر ښکلي او د موضوع د نثر له تناسب سره سم غوره کړي دي، په حقیقت کی دغه درانه لیکوال د دغو هنري پنځونو دلارې د یوه سپېڅلي او پاک وجدان شین غږ په خورا سوزمن انداز وچت کړی دی. دلته یې ما د څو لیکنو څخه یو شمېر کرښې را اخیستي دي چې دلیکوال د لوړو عاطفي غبرګونونو او احساساتو څرګندونه کوي او له دې څو کرښو یې د لیکوالۍ پوره جاج او اندازه لګولی شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ته ولاړې، پرته له دې، چې زما چيغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فريادونه له تا نه وروسته په هغه درو اوغرونو کې له ماسره يو اځې پاتې شول"

"زموږ سترې مينې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخيستی او د تودوخې په يوه وړوکې دايره کې راګير يو"

"ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې، چې وخت مې ستا له ننداري پرته په بل څه تېر نه شي"

.... کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غونډې وی، چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. "

"د باران به څاڅکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېربدو نه يې، ارام خوب وکړه. "

په پای کې ګران ليکوال او شاعر رحماني ته د لا برياليتوبونو هيله کوم، خدای دی نورهم توفيق ورکړي چې په دې برخه کې کار وکړي او خپل بډای خو فقير ادب ته هنري ډالۍ ورپه برخه کړي.

نورمحمد لاهو

۲۰۱۴ کال، مې، المان

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د ادبي ټوټې ګلځانګې
د پاللو په ازمون کې

نه پوهېږم له کوم ځایه یې پیل کړم؟ د ښه نثر پر ځانګړنو او بېلګو وغږېږم، د ادبي ټوټې پر تاریخي شالید، معیارونو او په پښتو ادب کې یې د ترویج او پراختیا په اړه خبرې وکړم او په رڼا کې یې د ښاغلي ګل رحمن رحماني ددې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه د نظر څرګندونه وکړم.

په لږ عمر کې د ښاغلي رحماني پر زده کړو، د ژورنالستیکو فعالیتونو په ګډون د هغه په بېلابېلو هڅو، هنري، ادبي، څېړنیزو، تخلیقي او ژباړل شوو اثارو تم شم او که ....

رحماني په ننګرهار کې د ادب او ښوونې د سپېڅلي لارې یو ژمن لاروی و چې زما د معنوي پېژنګلوي مزی ورسره غوټه شو او تر ننه هماغسې غوټه شوی او لاپسې ټینګ او کلک پاتې شوی دی.

رحماني هماغه مهال سربېره پردې چې په ښوونیز ډګر کې هڅاند او لاسبری ځوان و، د ژورنالیزم، شعر، ازادې مطالعې او د نورو ځوانانو په روزنه کې یې هم مخکښه او رغنده ونډه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا هڅې، احساس او لـه پـوهې سره د هغـه بـې کچـه مینـه او رښـتینې لېوالتیا وه چې نن په لږ عمر کې د دومره بېلابېلو ګڼو چاپو او ناچاپو اثارو خاوند دی چې زموږ ډېری علمي کادرونـه بـه د ژونـد ترپایـه دومره بریاوو تـه ونه رسېږي.

لـه دې حقیقتـه انکـار نـه شي کېـدای چـې زمـوږ ډېری علمـي کادرونـه پـه خپلو اړوندو مسلکي برخو کې ډېرې بریاوې ترلاسـه کړي او د هېـواد بـې شمېره بچي یې په ښه توګه روزلي او ټولنې تـه یـې وړانـدې کړي دي، خـو متاسفانه لـه ډېریـو نـه یـې داسـې اثـار ټـولنې تـه نـه دي پـاتې شـوي چـې راتلونکی نسل د هغه په نـه شتون کې هـم تـرې د خپلـې پـوهې او وړتیـا د پیاوړتیا او معلوماتو د پراختیا په موخه اړینه ګټه پورته کړي.

لـه نېکـه مرغـه ښاغلي رحماني پـه کـم عـمر کې پـه بېلابېلو برخـو کـې د ګټورو اثارو داسې رانـه خراغونـه راتلونکي نسـل تـه پرېښـودل، چې پـه رڼـا کې به یې د پوهې، هنر او ادب په لارو کې د یـون پرمهـال لـه تینـدکونو او ټکرونو خوندي وي او ډاډمن او ګټور مزلونـه بـه وهـي. رحمـاني لکـه مـوج هـیڅ کلـه هـم ارام نـه دی پـاتې شـوی او پـه ارامېـدو کـې یـې خپلـه نـابودي لیدلې ده، لـه همدې کبلـه تـل هڅانـد اوڅپانـد پـاتې شـوی او لا هـم پـه دې ډګر کې نـه ستړي کېدونکي رغند او ګټور ګامونـه پـورتـه کـوي.

دادی د همدغو روانـو او نـه تـم کېـدونکو هڅـو پـه بهیـر کـې نـن د ښـاغلي رحماني نوی اثر (سوځېدلې څمکه) ستاسې مبارک لاسونه ښکلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلي ځمکه د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو نوی اثر دی، چې پکې په ټولیز ډول شاوخوا ۷۰ ادبي ټوټې رانغاړل شوې دي.

که څه هم ادبي ټوټه په پښتو ادب کې نوې نه ده او د ترلاسه شوو معلوماتو له مخې دغه هنري ژانر د شلمې پېړۍ له لومړيو نه په پښتو ادب کې رواج موندلی او دادی ددې هنري ګلورین ژانر ګلځانګه له راحت زاخیلي نه تر رحماني پورې راغزېدلې او وخت په وخت ډېریو کلاسیکو، منځنۍ دورې او معاصرو لیکوالو پاللې او ښکلي رنګین ګلونه یې پکې ټوکولي دي، خو همداراز چې له یوه پلوه هر ارزښت او حرکت تل د پرمختګ او تکامل په حال کې وي او له بل لوري د هر شاعر او لیکوال د ژوند زمانه، پېښې او حالات له بل سره توپیر لري او هر یوه په خپلو شعرونو او لیکنو کې د منځپانګې له پلوه په بېلابېلو سیاسي، ټولنیزو او نورو برخو کې د خپلې زمانې بېلابېلې موضوعګانې، پېښې او مفاهیم رانغاړي، نو د ادبي ټوټې په برخه کې هم له راحت زاخیلي نه تر رحماني پورې د تکامل او منځپانګې له پلوه جوت مانیز او جولیز توپیرونه ترسترګو کېږي.

ترکومه ځایه چې ما په بېلابېلو برخو کې د ښاغلي رحماني بېلابېل اثار او پنځونې لوستې دي، دی د «هنر د ژوند لپاره» فلسفي ژمن لاروی دی، د رحماني په ټولو هنري او ادبي تخلیقي، څېړنیزو او ژباړل شوو اثارو کې دا انساني هدف او احساس په ډېر ربښتیني ډول پالل شوی، د رحماني له

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثارو په جوته توګه څرګندېږي چې هغه په تحقیقي، تخلیقي او ژباړې برخه کې د ې اصل ته ډېره جدي پاملرنه کړې ده.

رحماني د شعر په ګډون له هرې ادبي او هنري پنځونې او ژباړې وړاندې د نوور ګڼو پوښتنو ترڅنګ دا دوې عمده او بنسټیزې پوښتنې خپلې مخې ته ږدي، هغوی ته ځواب پیدا کوي او بیا کار پیلوي:

(ولې او څنګه).

دا دوې پوښتنې څومره چې په ظاهره کې ساده او اسانې ښکاري، دومره ساده او اسانې هم نه دي او ځواب موندل هم ورته اسانه کار نه دی، دې پوښتنو ته ځواب موندل ډېره ستړیا، هڅه، کړاو نه ستړې کېدونکي کار او مبارزه غواړي.

رحماني که شعر لیکي، که کیسه، که لنډه کیسه، که ناول ... یا کوم اثر ژباړي نو لومړی په دغو برخو کې له کورنیو او بهرنیو سرچینو څخه پر ګټه اخستنې خپل معلومات بشپړوي او بیا یې لیکي.

هغه د ځینو لیکوالو او شاعرانو په څېر د خپل رسالت ببړۍ بې ګودره په سیند نه لاهو کوي او په لوی لاس ځان او په ببړۍ کې ناست ملګري د سیند په څپو او ګردابونو کې نه ډوبوي، بلکې لومړی لاره او ګودر ورته لټوي، د سیند او ببړۍ په اړه خپل معلومات بشپړوي، بیا پرې ځان ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاډه کوي او بيا په بشپړ ډاډ د رسالت کښتۍ سبند ته ورکوزوي او په ډاډمنه توګه يې تر ټاکلي ساحله رسوي.

رحماني تل لوړ هدفونه ټاکي او رسېدلو ته يې د هرراز کړاو ګاللو ته ځان چمتو کوي او بيا يون پيلوي، رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې په خاطر د بېلابېلو لويديځو او ختيځو کورنيو او نړيوالو کلاسيکو او معاصرو سترو او پېژندل شوو ليکوالو او شاعرانو لوړ اثار مطالعه کوي، په هره برخه کې د ټاکلي اثر د پنځونې په موخه بشپړ مسلکي معلومات ترلاسه کوي او بيا د اثر پر ليکلو پيل کوي.

هغه د نورو ختيځوالو او لويديځوالو ليکوالو او شاعرانو د اثارو د ژورې مطالعې ترڅنګ د نړۍ پېژندل شوي مفکر ليکوال جبران خليل ډېرى اثار په ډېره پراخه، کره او دقيقه توګه مطالعه کړي او ډېرى اثار يې پښتو ته ژباړلي دي، ځکه نو ليکنو يې د نورو نړيوالو او کورنيو مفکرينو د رنګونو پر خپلولو تر ډېره بريده د جبران خليل د ژور تفکر او لوړ تخيل تاثر او رنګ خپل کړى دى.

رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې ترشا هدف ټاکي او لکه څنګه مو چې وويل، لومړى د (ولې) پوښتنې ته ځواب مومي بيا د هغه په رڼا کې کار پيلوي، ما چې د شعر په ګډون د رحماني نور بېلابېل اثار او پنځونې کتلي او لوستي مې دي، نو د هغه په هر اثر او پنځونه کې ګټور رغند پيغامونه، مسلکي معياري معلومات، د اصلاح او سمون لپاره ګټور

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغنـد نصـيحتونه، انتباهګـانې، لارښـوونې او نـورې بېلابېلـې ښـېګڼې شتون لري.

اوس که په ځانګړي ډول د ښاغلي رحماني د همدې اثر (سوځېدلې څمکه) په اړه د خپلو دغو ادعاوو د ثبوت لپاره کره دلایل وړاندې کړو، نو اړ یو چې د ادبي ټوټې له تعریفه نیولې تر معیارونو او ځانګړنو پورې یوڅه رڼا واچوو او په رڼا کې یې د ښاغلي رحماني ددغې ټولګې د بېلابېلو ادبي ټوټو د تللو واک او قضاوت تاسې ته پرېږدو:

له دې سره چې د پښتو ژبې د ادبي ټوټو د فورم په هکله تر اوسه د پام وړ ډېر کار نه دی شوی او ډېر کم مواد پکې پیدا کېږي، خو بیا هم هڅه کوم د خپلې ادعا د ثبوت لپاره لـه بېلابېلو سرچینو دومره څه پیدا کړم چې تاسې یې لـه مخې د ښاغلي رحماني د دغـو ادبـي ټوټـو د پیاوړتیـا یـا کمزورتیا په اړه قضاوت وشئ کولای.

پښتو ادبي ټوټه هم لکه د نورو هنري ادبیاتو پـه څېر یـو ځانګړی ډول یـا فـورم دی، چـې ادب پوهـان یـا ددې برخـې ځانګوال یـې (منثـور شـعر) اونازك ادب په نومونو هم یادوي، نو پـه همدې اساس ادبپوهانو ادبـي ټوټې ته داسې تعریف وړاندې کړی دی: «ادبي ټوټه په ژبه کې هغـه خـوږ نثري کلام ته وایي، چې پـه ډېرو باریکو ، خونـدورو اولنډو الفاظو کـې جامع مطالب څرګند کړي. یانې د وینا طرز یې خورا ښکلې هنري بڼه او ترکیب ولري.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټې چې هنري ټوټې يا هنري نثر يې هم بولي، د لنډې کيسې يا نورو ادبي هنري فورمونو په څېر دومره اوږدې نه دي . ليکوال ډېر کوښښ کوي، چې د انساني ژوند هر ډول پېښې او سکالوګانې په کې راونغاړي . په ادبي ټوټه کې لکه داستان، رومان او ناول اوږدې پرپړې اوپېښې نه وي، بلکې هماغه پېښې په ډېرو لنډو، خو شاعرانه الفاظو کې رانغاړل کېږي .

په ادبي ټوټو کې د نورو ټولو هنري فورمونو څخه زياتې تشبې ګانې او استعارې راځي چې د همدې ستاينو او ځانګړنو په وسيله ليکنې ته يو ځانګړی خوند اورنګ ورکوي، ځکه خو د نړۍ ډېر پوهان يې منثور شعر هم بولي . هغوی په دې باور لري، چې ادبي ټوټه له اره يوه نثري ليکنه ده، خو د تشبيه ګانو، استعارو اوځانګړي شعري څرنګوالي له مخې شعر هم بلل کېږي .

ادبپوهان همداراز زياتوي، که څېرې د ادب څانګوالو شعر ته د وزن او قافيې قيد نه وای ايښی، نو موږ به هرومرو پر ادبي ټوټې باندې د مطلق منثور شعرحکم کړی وای .

په ادبي ټوټو کې نه يوازې داچې اوږدوالی او پېچلتيا نه وي؛ بلکې تل لکه لنډې کيسې واقعيت او رېښتيا پکې ترخيال اوچت وي او سکالو يې په واقعيتونو څرخي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشمیر پوهان په دې اند دي، چې په ادبي ټوټو کې عشقي، حماسي، ملي، بزمي، طنزي، او فلسفي مطالب داسې خوندور او په زړه پورې کارول کېږي، چې ډېر ژر د لوستونکي په ذهن کې ځای نیسي او په ډېر خوند او مینې سره یې لولي.

پرهمدې بنسټ، زه فکر کوم ادبي ټوټې به هغه څوک تر نورو ښه او خوندورې لیکي چې د لیکوال ترڅنګ شاعر هم وي او یا لږ تر لږه شعري طبعه ولري چې له نېکه مرغه خدای (ج) پر ښاغلي رحماني دا فطري امتیاز او پېرزوینه هم لورلولې ده، رحماني د ښه نثر لیکلو ترڅنګ ښه، ښکلې او معیاري شاعري هم لري.

استاد اسدالله غضنفر په خپله یوه مقاله کې لیکي:

«ویل شوي دي چې د شلمې پېړۍ په سر کې زموږ په فرهنګي حوزه کې د اروپا د رومانتیك شعر د منثورې ژباړې یوه نتیجه دا راووته چې د ادبي ټوټې په نوم نوی ژانر دنیا ته راغی.

ادبي ټوټه د شکل په لحاظ د نثر په جامه کې وي خو مقاله یې ځکه نه بولو چې تخیلي ژانر دی او داستان یې ځکه نه بولو چې د کیسې عناصر نه لري.

د یو ژانر د غوړېدو یوه لویه نخښه دا ده چې د لویو لیکوالو پام وروا وړي. پنځوس، شپېته کاله پخوا د استاد خادم او استاد الفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځېر لويو ليکوالو ادبي ټوټې ليکلې او د ادبي ټوټو ټولګې يې برابرولې، خو په راوروسته لسيزو کې ځينو کره کتونکو ادبي ټوټه د برسېرنو او احساساتي مضامينو د بيان وسيله وبلله، د هغې ادبي اهيمت ته يې د شك په سترګه وکتل . نن سبا ډېر لږ کسان ادبي ټوټې ليکي. اوس ډېرو کسانو ته ادبي ټوټه يو مړ ژانر ښکاري.

په ديارلس سوه اتيا کال کې د مصطفى سالك د هنري نثرونو يو کتاب چاپ شو چې د اوښکو موسکا نومېږي. په دې کتاب باندې د استادانه نثر ليکوال، نور الحبيب نثار سريزه کښلې او ليکلي يې دي چې د اوښکو موسکا د ښاغلي سالك ادبي ټوټې دي. دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده . هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي، که دغه کتاب ولولي ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

زه دلته د ښاغلي رحماني د دغو ادبي ټوټو په اړه د استاد ليکوال او بې ريا نقاد ښاغلي نورالحبيب (نثار) د ليکنې د يوې برخې رانقلول اړين ګڼم چې د ښاغلي مصطفى سالک د ادبي ټوټو ټولګې (د اوښکو موسکا) په سريزه کې يې ليکلي دي او د ښاغلي رحماني د دغې ټولګې د ادبي ټوټو په اړه هم همدا ادعا کوم: « دغه اثر د نثر د پوخوالي، د جملو د موسيقي، د خيال د ښکلا ، نويو ترکيبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده...»

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د ښاغلي استاد غضنفر د خبرې په تایید او لا پیاوړتیا په خاطر وایم چې له سالکه وروسته اوس که څوک د جولیز او مانیز پلوه د ښاغلي ګل رحمان رحماني د دغې ټولګې ښکلي او د هنر او معیار په ګانه پسوللې، له رغندو او ګټورو پیغامونو ډکې ادبي ټوټې په بشپړ غور سره ولولي، نو «هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي... ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

هغه هم د قضاوت معنوي معیاري تله، دا هم تاسې او دا هم د ښاغلي ګل رحمن رحماني د ادبي ټوټو ټولګه، ویې لولئ او قضاوت وکړئ!

په ډېر ادب

عبدالغني (هاشمي)

د ۱۳۹۳ لمریز کال د غویي ۲۵مه

کابل د فتح الله خان کلا

د میدیوتیک افغانستان مرکزي دفتر

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلې ځمکه

له يو ډېر نامي افغان ليکوال نه مې اورېدلي ول چې د ادبي طرحو ليکل د ليکوالۍ جدي درشل نه دی، خو ډېری هغه ځوانان چې لومړی هفتګي او هشتګي وي او بيا په ادبياتو کې جنرالان او ډګروالان شي، همدغه له ادبي طرحو يې ليکل پيل کړي دي.

ګل رحمان رحماني هم ادبي طرحې ليکي، ډېرې يې ليکي خو ښې يې ليکي.

د چا خبره که کميت يې په پام کې دی نو کيفيت يې هم له پامه نه دی غورځولی.رحماني نن سبا د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلې ځمکه ولاړ دی، ګران لاهو يې هم دې سرې ځمکې ته راکش کړی دی او استاد هاشمي هم.

ماته يې ست وکړ، ما ويل دا يو خو غني دی څه به يې کم شي؟ او دا بل هم په کې لاهو، ما په کې څله راکاږې؟ خو جار يې شم، زه چې ورته ښه ښکارم زما هم د سترګو تور دی.

د رحماني صيب طرحې مې ولوستې، زه يې د ډېرو ادبيوو طرفدار هم نه يم ، کاشکې چې هغه چوکاټونه يې مات کړي وی، کوم چې مقفا شعر په کې ډېر راګير دی او ازاد هم ډېر نه دي ازاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحماني زما شخصي ملګری دی، ژبه يې په عادي محاوره کې لږه اخباري ده ،خو په دې طرحو کې يې اصلاً رسنيزه پژواکي ژبه نه محسوسېږي. صافې، ساده او هنري جملې،چې هم خوند په کې شته او قند .

د رحماني ادبي طرحې يو شمېر نوي شاعرانه ترکيبونه هم لري، ما يې ترې يو څو کاپي کړل او که خدای کول ډېر ژر به يې په خپلو شعرونو کې چوخ کړم.

رحماني صيب بې کتابه نه دی، په خپل کم عمر کې يې ډېر کتابونه ليکلي دي او ښېګڼه يې په دې کې ده چې د ادبياتو په هر صنف کې ناست دی، ناکامي نه لري، له سلو څخه سل او افرين.

دا شان دې غوارېم لاليه!

جار شم

ستا تورمان

۹/۱۲/۲۰۱۴

متحده عربي امارت، دبۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ خیال

ویاړم چې نن د یوه تکړه، نوښتګر، د پوره حوصلې خاوند او غښتلي لیکوال په اړه چې په ډېره لږه موده کې یې پر غریبه پښتو په خپل ځوان فکر او هڅو ډېر څه لورولي، یو څو کرښې لیکم.

دغه ځوان زموږ د کړېدلې ټولنې یو نوښتګر لیکوال او شاعر ګل رحمن رحماني دی. ښاغلی رحماني د هغو پیاوړو لیکوالانو او شاعرانو څخه دی چې د ښکلا ملنګي کوي او دا ملنګي یې په لیکنو کې له ورایه ځلېږي، د لوړ شاعرانه عظمت او مهربانه زړه خاوند دی.

تل یې هڅه کړې چې د خپل ټول توان سره نورو ته خوښي ور په برخه کړي، دا خوښي هم د هغه په لیکنو او شعرونو کې له ورایه څرګندېږي، په ذهن او فکر کې د وطن او خلکو سره مینه او شریک درد لري.

تر کوم ځایه چې نوموړی زه پېژنم، د ژورنالیزم د عملي کارونو سربېره په شاعرۍ او لیکوالۍ کې پراخه او ازاده مطالعه لري، له خپلې موخې سره له زړه نه مینه او صداقت پالي او پرمختګ غواړي چې شاید ډېر علمي کدرونه هم په دې کار کې په اسانۍ سره بریالي نه شي او کلونه کلونه د بریا په تمه پاتې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده هر شعر او زريني ليکني له پند او ښکلا ډکې دي، زه دده د فکر ژور والي او پر موضوع برلاسي پوره حس کوم او پرې وياړم چې زموږ په پښتو ادب کې داسې ګلان هم را ټوکېدلي دي.

ښاغلی رحماني له ډېرې کمې مودې راهيسې پېژنم، خو د ليکنو سره يې له پخوا نه اشنايم او مطالعه کړې مې دي، له نږدې مې نه ورسره پېژندل او هره ليکنه مې يې لوستله، هڅه مې دا وه چې د پښتو ژبې او ادب له تکړه ليکوالو سره پېژندګلوي پيدا کړم او د هغوی له پوهې او تجربو نه برخمنه شم.

ښاغلی رحماني بل څوک نه دی، زما هغه ټولګيوال و چې ما يې په اړه له وړاندې ډېر معلومات درلودل، خو ستونزه دا وه چې زه د کابل پوهنتون ماسټري دورې ته په دويم کال کې ډېره ناوخته ورغلم، خو کله چې پوه شوم چې دومره تکړه ليکوال هم زما سره په ټولګي کې دی، نو دا راته ډېره د خوښۍ او حيرانتيا خبره وه.

څکه دا زما لپاره د وياړ ځای و چې له نږدې ورسره وپېژنم او په دې هم برياليۍ شوم چې د ګران هېواد له داسې تکړه او نوښتګر ليکوال سره مې پېژندګلوي وشوه چې د پوهې او تجربو په برکت يې زه هم خپلې ليکنې مخته يوسم.

له ښاغلي رحماني ډېره مننه کوم چې ماته يې هم دا وړتيا راکړه او ددې وړ يې وبللم چې دده په دې اثر "سوځېدلي ځمکه" يو څه وليکم. زه خپل قلم ته دا جازه نه شم ورکولی او نه هم په خپل ذهن او فکر کې داسې توري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم چې دا اثر پرې وستایم، ځکه چې لیکنه ډېره اوچته ده، نه پوهېږم چې له کوم ځای نه او څنګه یې پیل کړم؟

ښاغلی رحماني، د شعر، لنډې کیسې او ادبي ټوټې په لیکنه کې د ډېر لوړ انداز لري، اکثره ادب پوهان وایي چې ښکلی نثر هغه ماڼۍ ته ورته دی چې د معمار مهارت ته یې هر څوک ګوته په غاښ کېږي، په نثر کې عمده خبره سلاست او د عامه پوهې مسئله ده ، ځکه چې هر څوک باید په اسانۍ سره پرې پوه شي او تنده یې ماته کړي.

ښاغلي رحماني دا معیار ډېر ښه په پام کې نیولی او په لیکنو کې یې روان والی له ورایه ځلېږي، په بیا بیا لوستلو ارزي، چاته د ستړیا احساس نه ورکوي او د لوستونکي ذهن یوه ښکلي تصویر ته بیایي.

ښاغلي رحماني د هر چا له ذوق سره سمې لیکنې کړې، زموږ کړېدلې ټولنې ته یې ډېر څه وړاندې کړې دي، له کمه موده کې ما له ډېرو نورو اوربدلي چې زموږ د پښتو ژبې د خدای بښلي استاد رشاد صاحب به تل خپلو زده کوونکو او د پښتو ادب لارویانو ته دا خبره کوله چې کوم قومونه چې خپلې پنځونې نه لري، د خپلې ژبې د بډاینې لپاره د نورو ژبو څخه باید ګټور اثار وژباړي.

نن له نېکه مرغه چې زموږ ځوانو لیکوالو او شاعرانو دا تشه درک او ډکه کړې او دا تنبه یواځې د ژباړې له لارې نه بلکې د خپل استعداد او فکر له پلوه بشپړوي، دوی داسې اثار رامنځه کړي او لیکلي چې په لیدو او لوستلو یې هر چاته ډېره خوښي ور په برخه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته ددې غښتلي قلموال ليکنې دومره څواک راکړی چې همداسې ليکنه پسې لاړه شم او لاړه شم، ځکه ده تر خپل ټاکلي بريده هم زيات کار کړی او خپلې ټولنې ته يې زيات څه وړاندې کړي دي، زه خپله ليکنه را نغاړم، ځکه وېره لرم چې زما ليکنه نقد دی څنګه ؟

د پښتو ادب په ګلبڼ کې دغه ګل ته د لا زياتې حوصلې او پرمختګونو هيله کوم، خدای دې وکړي چې د ليکلو اثارو معنوي او هېوادنۍ انګازه او ارمان يې نړۍ ته هم ورسېږي.

په همداسې يوه هيله ورته ددې اثر د خپراوي مبارکي وايم او دا نيکه هڅه يې ستايم ، په ژبه او قلم يې برکت شه.

په ټوله پښتنه مينه

پلوشه احمدزۍ

کابل، خيرخانه مېنه

۱۳۹۴ -۱ -۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د ژوند سوځېدلې ځمکه

پر دغه ځمکه را ټوکېدلې ادبي ټوټې چې ځينې خلک يې لنډکي نثرونه بولي، زما د ژوند د خوښيو او محروميت ځو تصويرونه دي چې د وطن، مينې او ژوند په نامه مې انځور کړي او د يوه ژور درد او تاثر پايله ده.

د ګرانو مشرانو او ملګرو ، نورمحمد لاهو، عبدالغني هاشمي ، اجمل تورمان او پلوشې احمدزۍ ښه غواړم چې په دغه ځمکه يې را سره څو شېبې مزل وکړ او زه يې بدرګه کړم. د خپرندويې ټولنې هم کور ودان چې په دې چاره کې يې بې لاسنيوي پرېښنبودم.

رحماني

کابل، خوشحال خان

۲۰۱۴ د جون ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه کړې وه چې د دې کال په بهیر کې به (شل عنوانونه) بېلا بېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد کال د کب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې کړل. ملي تحریك په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په بهیر کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه کار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ کړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملي کوي. دا اثر چې ستاسو په لاس کې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه کړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته کړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیکوالو، ژباړونکو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې د دې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر کې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا کړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی کړی، د زړه له کومې مننه کوي او کور ودانی ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شکرانې سجده

دا څومره ورځ ده چې پنځه ګونو حواسو مې ستا د ښکلا او عظمت پر وړاندې د چوپتيا او خاموشۍ جامې اغوستې، له هغې ورځې چې ته له خپل اسماني او رنګين محل نه د دې خاورينې نړۍ په يوه کونج کې زما جونګړې ته په سپينو سپېڅلو جامو کې له خپل ټول پرتم او جلال سره را ښکته شوې، نو زه تر ننه د شکرانې په يوه اوږده سجده پروت يم، ستا د وجود رڼا او د ښکلا احساس مې سترګې او زړه سوځوي.

زما د ژوند ښکلا! ما لا تر اوسه تا ته په خپله ټوله مينه نه دي کتلي، لا مې هم زړګی ربړدي چې هسې نه دا هم زما د زلميتوب د وختونو کوم خوب وي او ته رانه د يوې اسماني پرښتې غوندې ببرته اسمان ته ستنه نه شې.

زه بې پروا نه يم، د سترګو تر کونجو هغه رڼا ګورم چې ستا په راتلو زما په جونګړه کې خوره ده، د شپې او ورځې توپير يې ورک کړی. غوږونه مې هغه سندره حس کوي چې ستا له وجود نه اوچته شوې او د وړاندې څانګو او بوټو له پاڼو او د باد له هرې څپې سره زما په ترهبدلي زړه کې مستي شيندي. زه اوس هم هغه جنتي وږمه حس کوم چې ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود له ځان سره زما جونګړې ته د يوې خدايي ډالۍ په څېر لـه ځـان سـره راوړې ده.

زما محبوبې! ته مه خپه کېږه، بې پروا مې مه ګڼه، زه پوهېږم چې لا هم ستا پر وړاندې زما د سترګو غړولو او هر کلي وخت نه دی را رسېدلی، زه اوس اوس د شکرانې له سجدې نه خلاصېږم او ستا د لاسونو ښکلولو تـه ځان جوړوم.

۲۰۱۳ اکتوبر ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شين خوب

هېڅ وخت مې نه غوښتل، چې زما له ټولو کمزوريو خبره شې. زما هيله دا وه چې ټول عمر دې پر وړاندې د يوه داسې دنګ څلي او يا شنه نښتر په څېر ودرېږم چې ته مې سيوري ته دمه وکړې او زما د نارينه غرور په اړه شنه خوبونه وګورې.

څوک پوهېدل چې يوه ورځ به د دې دښتې خړې او سوځوونکې سيلۍ زما ملا ماتوي، له مجبورۍ به ستا غېږې ته پناه دروړم او ستا شنه خوبونه به پانې پانې شي. زه پرېوتم، ما د خپلو پرهرونو له درده چيغې وهلې او تا مې د ټولو کمزوريو او پرانېستي غرور غوړېدلی کتاب ټکي په ټکي ولوست.

اوس مې يوازينۍ هيله داده، چې همداسې مات او ويده مې پرېږدې، نه غواړم له هغو دوو وړو شاهينانو سره مخ شم، چې زما د ويښېدو او پاڅېدو انتظار باسي او زرګونه ناڅوابه پوښتنې يې راته ساتلي دي.

زه همداسې ښه يم، زما له څانګو او ريښو نه لا هم د هغې مهربانه خاورې بوی او طبيعت نه دی وتلی چې خپلو بچيانو ته د مينې او مهربانۍ تر څنګ د ياغيتوب او سرکشۍ شيدې هم ورکوي.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځېدلې ځمکه

زموږ مينه په يوه داسې سوځېدلې ځمکه را وټوکېده چې پېړۍ پېړۍ يې د ژوند د ارامه شنه پسرلي ورږمه نه وه حس کړې او د ګلونو نازکو ربنو يې په زړه کې غزونې نه وې کړې، خو دا ځمکه ددې ټول درد او تاو سربېره هم موږ ته له جنته ښکلې وه، ځکه پوهېدو چې يو ځل د جنتي چينو په خوږو اوبو وينځل شوې او زرګونو پرښته ډوله انسانانو يې چمن او ګلونو ته د خپلو سپېڅلو وينو رنګ او رڼا ورکړې ده.

موږ دې سوځېدلې ځمکې ته د يوه زرغون پسرلي د راتلو انتظار کاوه، د زرګونو سندرو او نغمو تمرين مو وکړ، د مينې او ژوند داستانونه مو خپاره کړل، د جل وهلو مرغانو ژبو او د مړاوو ځنګلونو ربنو ته مو په لپو کې اوبه ور وړې، چې د پسرلي د راتګ پرمهال ټول د يوه شانداره هر کلي لپاره په يوه زرينه ليکه کې په پورته پرتم سره ودرېږو.

موږ پر همدې خواريو بوخت وو، خو ډېر وروسته مو پام شو، چې زموږ ستړې مينې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخيستی او د تودوخې په يوه وړوکې دايره کې راګير يوو.

له دې سره سره زه باور لرم چې پسرلی را روان دی. نن وي که سبا، نو ددې ټاټوبي په لمنو کې به د خپلو کېږديو زرينې مراندې ټک وهي، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال به مرغان زموږ د انګړ د باغچې پر ځای زموږ په ګلورینه هدیره کې د مینې، ازادۍ او ایثار سندرې وایي.

راتلونکي نسلونه باید پوه شي چې ډېر ځله دداسې شېبو راتګ ته باید زرګونه مینې قرباني ورکړي، د قربانۍ جذبه ژوندۍ وساتي او د خپل تاریخ په وروستیو پاڼو کې د تلپاتې مینې بابونه پرانېزي.

۲۰۱۴ د مې ۱۴ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته که شيطان!

پرښته او شيطان دواړه د سهار تر لمر خاته وړاندې په يوه لار روان وو، يو بل يې نه پېژندل، ځکه دواړو جامې بدلې کړې وې، د شيطان د فريب او شيطانت جامې له واريه معلومېدې، خو د پرښتې له جامو د مينې او مهربانۍ اسماني نور وربده.

له دواړو څخه هر يوه د خپلې ورکړل شوې دندې لپاره بېړه کوله چې تر ټاکلي وخت وړاندې ځانونه خپل منزل ته ورسوي. د لمر راختو سره سم دواړه د يوه کور په دروازه کې تر ورکړل شوي وخت وړاندې ودرېدل.

پرښتې غوښتل چې د دروازې په ټک ټک سره د انسانانو د ژوند اداب مرعات کړي، خو شيطان هڅه کوله چې د دروازې له سره د غله په څېر ور واړي.

پرښتې پرې غږ وکړ:

دا د دوی د ژوند اصول نه دي چې د خدای (ج) د يوه بنده کور ته په خپل سر ور ننوځې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیطان سترګې وغړېدې، د پرښتې د غږ خوږلت او اشنایي یې حس کړه، لاسونه یې سست شول او له را شا ته کېدو سره یې بیا پرښتې ته وکتل:

ته څوک یې چې زه دې ولیدم او له دې کار مې منع کوې؟

پرښتې ځواب ورکړ:

زه پرښته یم. خپل بادار مې له اسمانونو را استولې یم چې د هغه دا دوست د خالق حضور ته ور وبولم ...

شیطان ورخطا شو

یانی ...

هو! یاني امر شوی چې په جنت کې نور د هغه ماڼۍ او عالي مکان ور وسپارل شي.

شیطان مغرورانه خندا وکړه.

پرښتې! ښایي کور دې غلط کړی وی، په دې ځمکه د ډېرو انسانانو خپل کورونه په یوه ډول او له یوبل نه په تقلید جوړ کړي دي، کوم انسان چې ته نن جنت ته غواړې، هغه نن زه دوزخ ته راسره بیایم، بلکې زه نه ، خپله یې دا پرېکړه کړې، ته خو پوهېږې چې زه هم یو وخت پرښته وم، خو بیا مې وغوښتل چې مقام مې له دې هم لوړ شي او هېچا ته سجده ونه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښتې بیا دروازې ته وکتل

نه، نه! مورې نه تېر وځو. ته پرښته نه، د دې نړۍ تر ټولو بد موجود یې، ته په همدې سرکښۍ د تل لپاره رټل شوی یې، خو هغه انسان چې په دې کور کې دی، تر ماهم غوره دی.

دوی په دې خبرو کې وو چې وړاندې یو سترې ستومانه انسان را ښکاره شو، خپله بوډۍ مور یې را په شا کړې وه او په لاره کې په سختۍ د کور په خوا را روان و.

شیطان بیا وارخطا شو او پرښتې ته یې وکتل:

دا څه دي؟

پرښتې ځواب ورکړ:

دا هغه غریب انسان دی چې خپله ناروغه مور له تېر یوه کال راهیسې د درملنې په هیله د ښار په طبیبانو په شا ګرځوي او شپه ورځ یې خدمت کوي، اوس یې هم د شپې کوم طبیب ته وړې وه، خو زما د رب امر دی چې نور یې خپل حضور ته وغواړي او څو ورځې وروسته یې مور هم ورسره یو ځای کړي...

شیطان یې خبرې ور پرې کړې...

نه، نه ده خو بېګاه نیت کړی و چې خپله ناروغه مور چېرته لرې وغورځوي او ځان ترې خلاص کړي، ده زما خبره منلې ده، نن یې ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پربنتي وخندل

تېروتی يې! همداسې و، خو نن شپه يو ځل بيا د خپلې مور په ژورو دعا ګانو کې پټ شو، د مور دعاګانې يې عرش ته ورسېدې، هغه د خپل رب په لور يو بل قدم واخيست او خدای"ج" ورته دومره را وړاندې شو چې اوس يې بېلتون نه شي زغملی.

را روان کس چې ځنګه خپله ناروغه او زهيره مور له شا کوزه کړي، نو هغه له ما سره ځي، هيله کوم چې نور دې رټل شوې ځبره له مانه لرې کړې، په دې دروازه نن الهي نور وربږي، هسې نه چې ځبره دې په کې وسوزي.

شيطان لړزې واخيست، خو مخکې له دې چې روان شي، د نور يوې زوروري ځپې وړاندې ګوزار کړ، چيغې يې يوازې پربنتې او را روان انسان واورېدې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرښته

زما د ماشومتوب ټول خوبونه د ښاپیرو، پرښتو او دېوانو په رنګینو خوبونو او معمولي وېره ښکلي وو. ډېر ځله په خپلو چیغو او په هواکې د الوت پرمهال د خپلو وزرونو د شور او د باد له شغا سره را ویښ شوی یم.

په ځوانۍ کې مې په دېوانو او ښا پیرو باور له لاسه ورکړ، دا هر څه را ته افسانوي مخلوقات او خیالي اتلان ښکاره شول. یوازې پرښتې مې له نږدې ولیدې، ځکه ته زما لپاره د مینې او ښکلا د هغه پرښتې په جامه کې راغلې، چې وزرونو دې د دغه خاورینې نړۍ رنګ او بوی اخیستی و او زه دې تر نن ورځې په خپله نامریه رڼا کې را نغاړلی یم.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مينې تاج

پوهېږم چې د پسرلي لومړيو شېبو هر څه ته ښکلا ورکړې او خدای "ج" د خپل جمال يوه پيکه جلوه په غرونو، دښتو او باغونو شيندلې ده، خو نه پوهېږم چې زما زړه ولې دومره بې پروا او مات دی چې د پخوا غوندې د ماشوم په څېر د دې ننداره ليدو ته ترپکې نه وهي او د طبيعت دا پېرزوينه يې هېره کړېده.

اوس هم د ژمي په سړو کې ګنګل پروت دی او ما ته د نورو پسرليو غوندې د شعر او تا ته د مينه ناکو ليکونو د ليکلو رنګين احساس نه را ډالۍ کوي. بس دا يو راز وګڼه، همداسې خاموش او د غربو په نازکو پردو کې نغښتی ښه دی.

هسې هم ته پوهېږې چې زما د ژوند پسرلی چېرته تم دی، کله راځي او د راتلو لارې يې چېرته دي؟ بس خو را ځي به او بيا به وګورې چې يو نامريه طراوت او سرور به مې په غېږ کې اخلي او په هغو سرو خورو شوو ګلپاڼو به مې پلې کوي چې خپل مړاوي احساس راته ستا تر دروازې فرش کړي دي.

زه همدغه لار هره شپه په خوب وينم او چې ماښام لمر د غرونو شاته ډوب شي، نو ما ته يې سپېڅلي وړمه راځي. تا هم ګورم، د کړکۍ د رنګينو پردو شا ته ولاړه يې، د زړه درزا پټوې او د مينې تاج دې په لاس کې نيولی چې د يوه ملنګ مزاجه انسان په د رسېدو يې د دې لاروي پر سر کېږدې او هغه خپله پاچاهي تر لاسه کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سمخې ګل

د سمخې ګله! مه مايوسه کېږه، ته حق لرې چې د دغه سمخې په تيارو کې د ورېمو خورولو پر ځای اوښکې تويې کړې. ستا زرغونېدل او غوړېدل دواړه له وېرونکو تيارو سره ملګري وو، د لمر وړانګو او د چمن ياغي طبعيت دې هر کلی ونه کړ، رنګ او ورېمه دې هم د ازادې نړۍ تر انسانانو او مرغانو ونه رسېده.

مه ژاړه! کله چې خپلې اوښکې وچې کړې او شاو خوا وګورې، نو د سمخې په دې تيارو کې به ډېرې نورې له اوښکو ډکې سترګې هم وګورې، چې ستا ښکلا او رنګونه په کې ځرکونه وهي او ستا له خوشبو ساه اخلي.

ته يوازې نه يې، دلته ډېر نور دردېدلي زړونه هم سلګۍ وهي، دوی هم د ځنګلي او تر ډېرو لاندې ګلونو په څېر د لمر رڼايي نه ده ليدلې، خو د لمر په تودوخه او مهربانۍ پوره باور لري او له اسمانه يې په زړونو کې يوه ګيله هم نه شته.

داسې وبوله چې د ښکلا پنځوونکي خالق ته د هغوی د خوښۍ لپاره را استولې يې چې خدايي مينه هېره نه کړي او پوه شي چې د هغوی لپاره دازاد ژوند يوه ښکلې اسماني ډالۍ يې او کله چې دا سمخه څېرې او د لمر روښنايي ورته را ولېږي؛ نو وبه ګورې چې په زرګونو انسانان به ستا د ښکلا سندرې وايي او د لمر په لور به درسره يو ځای روان وي.

۲۰۱۴ د سپټمبر، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو بیه

ښکاري له لوږې او ګرمۍ بې سېکه و، خبریال ته یې بد بد کتل، لکه له پوښتنو یې چې ستړی شوی وي، د خپل باز په سر یې یو ځل بیا لاس را تېر کړ او هغه ته یې وکتل

بس یوازې دومره پیسې تر لاسه کوم چې د خپلو اولادونو ګېډه مې پرې یوه، یوه نیمه میاشت مړېږي او ناروغۍ مور ته مې پرې څه درمل را ونیسم!

خبریال بیا د وروستۍ پوښتنې په توګه ښکاري ته خپل مایک ورنږدې کړ

ښه عربان بیا په دې مرغانو څه کوي؟

ښکاري په نه زړه ځواب ورکړ

هغوی یې د یو ډول کبانو د نیولو لپاره روزي، هغه کبان په لویو سمندرونو کې دي، وایي چې ددې کبانو غوښه د شهوت او شهواني قوې په پیاوړتیا کې له هغوی سره مرسته کوي...

خبریال خپل ټیپ ریکارډر بند کړ او په دښته کې اوښلنې سترګې روان شو. وریاد شول چې له ښکاري یې د مرکې لپاره مننه هم ونه کړه.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۲۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېغور

داسې هم نه وه چې ما هېڅ غوښتنه نه درلوده. زه د ځوانۍ او جنون د کاروان هغه لاروی وم چې د وجود هر رګ رګ مې له جل وهلو غوښتنو مالامال و، خو کله چې له تا سره مخ شوم، ستا د خوښې لپاره مې خپلې ټولې غوښتنې تر پښو لاندې کړې او ستا غوښتنې ته تسلیم شوم.

پوهېدم چې ددې جګړې سوبه تا ګټلې، خو ما هم د ویاړ او برې احساس کاوه او ځان راته ناکام نه ښکارېده، ځکه ما ویل چې ددې ټولو ماتو په بدل کې به تا وګټم، خو هغه ورځ چې زما ترمخ دې ټولو ته زه یو بې هیلې او بې غوښتنې بنیادم معرفي کړم؛ نو په ټول وجود کې مې د پښېمانۍ اور بل شو، خو دا هغه وخت و، چې هډوکي مې ستا د پېغور په سکروټو کې سوي وو او د ځان راټولولو توان مې نه درلود.

۲۰۱۴ د اګست ۲۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته او موسمونه

لومړی ځل و چې ستا ښنګ ته دومره نږدې ناست وم، زړه مې را ټول کړ او درته ومې ویل، چې روح مې یې، خو ته غلې وې او د ژمي په ماسپښین دې ورانـدې پـه لاره را روان لاروي تـه کتـل چې سـړو سـیلیو رانغاړلی و او زموږ په لور را نږدې کېده.

له څه چوپتیا وروسته مې بیا درته وویل چې ته د ځمکې په سر د خدای را لېږلې پرښته یې، خو ستا سترګې د وړانـدې غرونـو پـه واورینو څوکو ګنډلې وې، د سړو سیلیو او ډبېدونکي لمر ننداره دې کوله، هېڅ پوه نه شوم چې زما خبره دې اورېدلې که نه؟

ته د غروب په ننداروکې ډوبه وې، په زلفو او تندي دې طلایي رڼا ښکې وهلې، ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې چې وخت مې ستا لـه ننداري پرته په بل څه تېر نه شي، خو تـه دومره پـه فکرونـو او وهمونـو را نغاړلې وې، لکه کوم پیغمبر چې د اسمان لـه خوا د وحې د راتلو انتظار کوي.

زړه مې په خپل ټول جرائت راټول کړ او درتـه ومې ویـل: تـه چې پـه د کومو طبیعي منظرو په ننداره کې ډوبه یې، زه هغه ټولې ستا پـه سترګو کـې ګـورم. راتــه ودې کتــل، سـره د دې چـې ورو ورو د ماښـام تړږمـې خپرېده، بې ځالو او سړو وهلو مرغانو لـه یخـه وزونـه ښنډل او پـه همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تربږمۍ او سارږه مابنام کې د څه لیدل ګران و، خو ما ستا په سترګو کې د لومړي ځل لپاره هغه نامریه رڼا حس کړه، چې له مودو يې غوښتونکی وم.

هملته زما ټولې پوښتنې ځواب شوې، له غربو او خوښۍ خوب یوړم، یو ځل هغه وخت را وېښ شوم چې په غرونو او درو سپوږمۍ را وختـه، په یخ او واورو کې هر شي ستا په څېر سپینې جامې اغوښتې وې.

بیا هغه وخت چې د پسرلي د باران نرم څاڅکي مې په مخ ولګېدل او ټولې درې، غرونو او رغونو شنې او ګلابي په تن کړې وې. هلته ته هم زما ترڅنګ د یوې ونې په څېر را شنه وې، تاندو څانګو او غوټیو دې په ټوله دره جنتي وږمې خورولې او بېنوا مرغانو دې تر څانګو لاندې پناه اخیستې وه.

۲۰۱۴ فبروري ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې او باران

دا دې ښيا پسرلی رانږدې شو، د کلي په کوڅو کې ښيا هماغه مړاوې، خو ستا د فطرت په څېر په سپرلني ښايست درنې وږمې خپرېږي. له ناوو څخه د باران د اوبو شرهار د يوې خوږې سندرې تنده ماتوي، زما خوبونو هم د غرونو، لمنو، ډاګونو او سمسورو ويالو څخه د پسرلي زرغون رنګ اخيستی.

پوهېږم چې ټول کلی به يو ځل ښيا د ښکلا او جمال شين جام شي، خو ته چېرته يې؟ له ما سره به څوک د پسرلي په شنو سهارونو، خوبوړو خاموشه غرمو او زړه را ښکوونکو ماښامو له کلي لري د ځنګل په څنډو او شنو لښتيو کې لوبې وکړي؟

له ما سره به څوک د سپرلنيو ګلونو په موندلو او په غولکو کلي ته د نوو راغلو مرغانو ښکاري کوي، ما ته به په ونو کې څوک د ختلو چل را زده کوي او د کلاګانو په دېوالونو کې به څوک راته خم شي چې په اوږه يې ودرېږم او د مرغانو ځالو ته مې لاس ور ورسېږي؟

هلته خو زه نه شم درتللی، منم چې د کلي هديره هم په پسرلي کې نوې جامې اغوندي، خو اوس ته هم د دې هدېرې په يوه څنډه کې په خوارږه خوب ويده يې، يوازې دومره کولی شم چې په يوه باراني ورځ د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلانو یوه تازه ګېډۍ ستا په شناخته کېږدم چې ما او تا ورته ځانګړی نوم ورکړی و او نور کليوال يې په دې نامه نه پېژني.

هو، یوه بله ګټه به مې دا کړې وي، چې د باران به څاڅکو کې به زما اوښکې هم څوک نه ګوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله ګڼي. هو زما ملګريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، ارام خوب وکړه.

۲۰۱۴ مارچ ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

- خپل ځوانیمرګ ملګري، همزولي، کلیوال او د ماما زوی محمد قیوم جان ته، چې د پردي وطن مزدوریو یې ځواني وخوړه او نن زموږ په منځ کې نه شته.

زما چیغې

ستا د تنګ پرمهال مې در پسې ډېرې چیغې ووهلې، ستا په کاروان کې ټولو روانو مساپرو ما ته کتل او پوهېدل، چې چیغې مې څومره د زړه له تل نه را وځي.

ما د ډېرو کاروانیانو په سترګو کې اوښکې هم ولیدي چې د پټولو هڅه یې کوله، خو یوازې ته وې چې د نوي منزل پر لور سفر دې زړه له خوښۍ باغ باغ کړی و، زه څه چې له خوښۍ دې هر څه هېر کړي وو، دې نا لیدلي سرور تر ټولو وړاندې روان کړی وې او ځاروان ته دې هم په بیا بیا د تنګ امر کاوه.

ته ولاړې، پرته له دې چې زما چیغې او په سترګو کې ولاړې اوښکې وګورې. زما فریادونه له تا نه وروسته په هغه درو او غرونو کې له ماسره یواځې پاتې شول، خو انګازې یې هره خوا خوره شوې، تر ننه هم د باد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېر په غرونو، درو او شېلو کې خپرېږي، خلک به ورسره عادت شي، خو ستا د راستنېدو پرمهال به ما در یاد کړي.

هلته چې له یواځې را ستنېدو سره ستا لاسونه خالي او د پښېمانۍ کچکول دې پر غاړه وي، نو خپل غوږونه به نه شې پټولی او که یې پټ هم کړې، نو زما د چیغو انګازې به دې د غوږونو پر ځای زړه ته ځي او پوه به شې چې ستا منزل هلته نه دلته و، خو نور د تل لپاره بې منزله یې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لایزاله سندره

ټوله ورځ د لمر له وړانګو خوند اخلو، په بڼ او ځنګلونو کې د بوټو او څانګو، شنو پاڼو ته په مینه ګورو.

د رنګارنګ غوړېدلو ګلونو پرانېستې ښکلا ته حیرانېږو او چې شپه شي، د سپوږمۍ او ستورو په رڼا کې د سترګو تر څاره، په ونو پوښلي غرونه، هسکې غونډۍ، یاغي ځنګلونه او سمسورې درې ګورو چې د الاهو په ترنم زانګي او د وحدانیت لایزاله سندره وایي.

حیران یم، د دې ټولو سره سره مو یوه ورځ هم په اوچت غږ او چیغو ونه ویل چې خدای جانه مننه! رښتیا هم موږ څومره درته ګران یو او زموږ په ژوند دی د ښکلا څومره پراخه څادر غوړولی دی.

۲۰۱۴د مارچ ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامریه وړانګه

که څوک را نه وپوښتي چې هغه څوک ده؟

نو زه به له وېرې پرته، په پوره جرئت سره ورته ووایم چې یوه بله شوې ډېوه، یوه روښانه لاره او یوه نامریه وړانګه چې د هرې لارې په پیل او پای کې راته روښانه ده او له یو عالم مینې او خوښیو سره مې ځانته ورغواړي.

خو چې کله ور ورسېږم، نو د وړانګو په ځلا او ښکلا کې یې، د لیدو توان او جرات وبایلم، سترګې پټې کړم او مخامخ ورته په درناوي کښېنم او چې سترګې وغړوم، نو په وجود مې د سوو پټنګانو د ایره شوو وزرونو امبار جوړ وي او هغه راته نه ښکاري.

۲۰۱۴د مارچ ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیارې او دعاګانې

په هغه شپه زه هم یو له هغو کسانو وم چې لاره مې په تررېمیو کې له هغه خاموش او تیاره ځنګل تېرېده چې د هرې ډېرې او ونې شا ته یې مرګ پټ و. یو کس هم نه معلومېده چې د ځنګل له تیارې دې ها خوا ته ژوندی ووځي، خو د دې پته هم نه وه چې په ځنګل کې ورسره څه کېږي.

له نورو محکومو کسانو سره مې توپیر دا و چې هغوی د تورو او خنجرونو تر وهمناک چتر لاندې وړاندې تلل او زه یوازې وم، یوازې تر پښو لاندې مې شګې او خاورې ښوېدې او د هغه ځنګل په لور یې نږدې کولم چې د مرګ تور وزر ورباندې خپور و.

د ورنږدې کېدونکو ټولو کسانو چیغې مې ښې اورېدې، په محکومو کسانو کې پادشاهان، د شاهي ماڼیو، محلونو او رڼا ګانو په غېږ کې را لوی شوي شهزاده ګان، نازولې او حسینې ملکې، د ښار پیاوړی او نوماند پهلوانان، د ماڼیو او جایدادونو، خاوندان، سوداګر او بیا غریبان او د واټونو سوالګر ټول شامل وو چې عمرونه یې له پنځه کلنۍ تر سل کلنۍ پورې رسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګل ته په ور نږدې کېدو سره د هغوی ناري تر ما ډېرې ښې را رسېدې، خو تر ټولو عجيبه راته دا وه چې د مرګ سره تر مخامخ کېدو وړاندې به هر چا يوازې همدا ناري وهلې. های مورې! های ادې! های ادکې مورې! هله... هله لاس راکړه ... بس همدا ناره له ماشومانو نيولې تر سپين ږيرو پورې د ټولو په خوله وه.

اسمان ته مې وکتل، د ځينو له دې نارې سره پرښتې راتلې او هغه ته يې لاس ورکاوه، تياره او وهمناک ځنګل ته يې له غورځېدو ژغورل، خو د ډېرو کمو کسانو ناري بيا بې غږه پاتې کېدې او په تياره کې يې په غرونو او درو کې وېرونکې ازانګې خپرولې.

زه هم د تياره ځنګل څنډې ته نه وم رسېدلی چې يو څا خپل نوراني لاس راکړ، ښکل مې کړ، د خپل وجود رنګ او رڼا مې په کې وليده او زما له ژغورلو وروسته بېر ته د قبولې شوې دعا په بڼه د اسمان په لور والوته.

۲۰۱۴ فبروري ۱۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوړه غځ

د نړۍ د بېلابېلو ملتونو د تاریخ پاڼې مې واړولې. د تاریخ ډېرې پاڼې یې توري او یوه کمه برخه یې سپینې وې. ولې به نه وې، د نړۍ هر لوی او وړوکی ملت چې د خپلې ارتقا او پایښت د پوړیو اوج ته رسېدلی، نو یوه بل زبرځواک یې پر خاوره وحشیانه یرغل کړی.

د هغې خاورې د وګړو اوښکې او وینې یې بهولې، د شوبلو، الوتکو، بمونو، د مغروره سرتېرو، ښځو، ماشومانو، بوډاګانو د چتونو پرېوتو او ځاروېو کرېږې اسمان ته رسېدلې او کله یې چې د هغوی د کلو او ښارونو له کوڅو څخه د ژوند شور او طراوت ورک کړی؛ نو د مرګ او وېر چوپتیا یې په کې شیندلې او بېرته تللي دي.

د زمانې دا تجربه او وحشیانه لوبه د نړۍ د هر ملت وګړو څکلې، حتی څو ځله زما ملت هم، خو په دومره توپیر چې وروسته د نړۍ هر ملت بېرته له خاورو سر را اوچت کړی، بېرته د ژوند پر واټ روان شوي، وړاندې تللي او له زبرځواک او کورنیو غدارانو یې په یوه بله بڼه با عظمته غچ اخیستی، خو یوازې زما ملت دی چې تر اوسه یې له خاورو سر را اوچت نه کړ او یواځې له ځانه پر ناوړه غچ اخیستلو بوخت دی.

۲۰۱۴ د اپرېل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تودوخه

په ماشومتوب کې مې هم ډېر دردونه او ستونزې لیدلې، خو زه په خپل هغه عمر یوازې په دې مین یم چې له هېچا نه مې کرکه نه ده کړې، هېڅوک مې نه دي ځورولي او کله به مې چې په لینده مرغان ویشتل، نو لاسي به مې خطا کول، زه وېرېدم چې هسې نه زموږ کلی او باغ پرېښږدي بیا به له چا سره ساعت تېروم.

کاش چې اوس مې هم کینې او حسادتونه د ماشومتوب غوندې وی چې یوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. کاش اوس هم خلکو زما تېروتنې همغسې زر را ښښلی او په تولو ګران وی.

های ماشومتوبه! ته څومره خوږ او سپېڅلې وې، ستا نړۍ څومره ښکلې، بې خپګانه او بې کرکې وه، مه راځه، خو خیر دی لږ تر لږه په زړه کې مې د هغه وخت ویدې زمانې مه ویښوه، پرېږده چې یو وخت مې په زړه کې د کرکې او نفرت کنګل ویلې او د مینې لمر په کې د موسکا او خوښیو تودوخه خوره کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوبو دېوال

کله چې ستا سترګې له ګیلو ډکې چینې شي او زما زړه د دوبي د لمر ګرمو وړانګو ته ایښي موم، نو بیا ګرانه ده چې راټول یې کړم او ستا په لور له بهېدو یې وژغورم.

څومره ګرانه ده چې د یو چا پخلا کولو ته ټولې فاصلې ختمې کړې، خو د غربو یو اوچت دېوال دې د اوبو په څېر تر منځ ولاړ وي او وړاندې ترې هغه سترګې ګورې چې له درد او بې سارو ګیلو سربېره هم تا ته د نږدې کېدو بلنه درکوي.

رښتیا هم غربو څومره خوږ او څومره تریخ دی. ای کاش چې د ژوند نه را ستنېدونکې خوښۍ مو له کمزور بهانو نه قربانولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشه چیغې

ټولو د وسلو په زور خبرې کولې. یوه په سهار دروازه ور ټکوله بل ماښام. خپلې وسلې او ځواک به دومره غرور ورکړی و، لکه د کوم مفتوحه وطن له اوسېدونکو سره چې مخ وي او خپل پاچا ورته د هر ظلم او تېري جواز ورکړی وي.

له باغیانو سره یې توپیر یوائې په جامو کې و، نور د دواړو خواوو په سترګو کې وحشت او جهالت په څپو و، د بې ځایه غچ او کرکې سپرغۍ ترې بادېدلې، هر یوه خپله غوسه په کلیوالو سړوله.

هغوی چې پاچا د باغیانو په لټون او وژنه پسې را استولي وو، له ځان سره یې د هر ډول ظلم او وژنو فرمان هم راوړی و. دوی فکر کاوه چې د دې کلي هر سړی باغي دی، خو د ولس فکر بیا بل ډول و او نور په دې یقیني شوي وو چې دا ځل باغیان په بدلو او منظمو جامو کې له نوو وسلو راغلي دي ځکه چې په دواړو کې مدني صفتونه او په نرمه لهجه د خبرو کولو هنر نه و او د دوی مېلمه پالنې او کلیوالي خویونو ته یې د چاپلوسۍ، ملامتیا او وېرې په سترګه کتل.

د دوی دواړو فطرت بیخي یو ډول و، خپله دواړه خواوې لا هم په دې نه پوهېدې چې د یوې خوا تر شا د نړۍ لوی او د بلې تر شا د نړۍ وړوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطان ولاړ دی، خو یوائې ولس دی چې تر شا ثوک نه لري، یوائې کلیوال د خپلو اوښکو او وینو په سمندر کې د مظلومیت خاموشه چیغې وهي او دغه کاغذي زمریان خپلو بادارانو ته د بریا او فتحو پیغامونه استوي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د فطرت انتقام

بس په همدې هیله پایم چې یوه ورځ به ستا له راتلو سره د خطرناکې او له وهمه ډکې شپې ځادر څیرې او ډېرې هغه پټې څیرې به را ځرګنده شي چې په یوه لاس یې زما اوښکې پاکولې او له بل لستوڼي یې له څیرنو ګوتو سره یو ځای تور په وینو سور خنجر هم زما په غاړه را ابښې و.

لمر خو په نوره نړۍ کې هر ګهیځ له ختیزه په پوره شان او شوکت سره را اوچتېږي، خو دلته کلونه وشول چې همدا لمرځرک مې نه دی لیدلی. زما د غرني هېواد په ختیزو څنډو کې مې له خپل پیدا ایښت نه تر اوسه هغه ننداره نه ده کړې چې زرینې وړانګې په غرنیو ګلونو پرته پرخه څنګه پورته کوي؟

خو په دې مې باور دی چې ته راځې. زما د هېواد سپېڅلې خاوره او ستا طبیعت له ازله سره جوړ دي. ته مروره نه یې، ته د هغې ورځې انتظار کوې چې په دې سپېڅلې خاوره څو ناولې څیرې او وېروونکې سیوري د خپل تقدیر محکمې ته ورسېږي او د فطرت له انتقام سره مخ شي، دا هغه ورځ ده چې اوس یې له خوب پرته په وېښه هم ګورم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نه غواړې چې خپل پلورونکي په خپلو سترګو وګورې او خپل سپېڅلی نظر وربانديې ناولی کړې. ته د هغه غیرتي وګړو او سپېڅلو ماشومانو سره مینه لرې چې زړونه او ضمیرونه یې لا په واک کې دي، د ژوند په مانا پوهېږي او ته ورته ګرانه یې.

زه باور لرم چې ته یو سهار راځې، زما همزولي به ستا هرکلی په ډزو او وینو نه، بلکې د خوښۍ په اتڼونو او د ښوونځي په ترانو کوي. ستا انتظار یم. اې زما د ټپي ولس د رښتینې سولې او سوکالۍ ورځې.!

۱۳۹۲ د سلواغې ۲۶مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غرور احساس

يوه ورته ويل:

ته زمرى يې، ستا زور او ځواک د زمري او شاهين غوندى دى، كه غوسه شې نو هېڅ سيال نه لرې او كه الوت وكړې، نو هره لوړه ژوره دې له سترګو پټه نه پاتې كېږي.

بل ورته ويل:

ستا ګاونډيان لا نه وو پيدا شوي چې ستا نيكونه د دې ځمكې پاچاهان وو، له ډېرو سركښو پاچاهانو يې باج اخيسته او په ګڼو ملكونو يې لښكر كشي كړې وه.

ځينو به ورته ويل:

ته خو پنځه زره كلن تاريخ لرې. ته ولې د نړۍ اوسنيو غوښتنو او سيالۍ ته سر ټيټيوې، دا خو ستا له پاره شرم دى، همدا وياړ او پرتم دې بس دى چې نيكونو دې ګڼ مغرور پاچاهان او سرزورې لښكرې را نسكورې كړې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خو لا داهم ورته ویل چې ستا وطن د امپراتوریو هدیره ده، دلته هر یرغلګر سر بایللی او ستا تاریخ په توره او خنجر لیکل شوی دی. کوښښ مه کوه چې په قلم یې تازه کړې.

افغان د دې خبرو په اورېدو په سوچ کې شو، د یو ډول غرور احساس یې وکړ، له کوره د وتو اراده یې بدله کړه، بېرته یې د خپلې کوټې د کړکۍ پردې کش کړې چې هسې نه د سهار راختلی لمر او د مرغانو چغار یې له خوبه ونه باسي.

۲۰۱۴ اپرېل ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرغانو نړۍ

په ماشومتوب کې مې د کلي د کوڅو او بڼونو یوه مرغۍ هم ارامه نه وه پرېښې، هره ځاله او د راټولیدو ځای یې راته معلوم و، خو مرغیو ددې سره سره هم راځخه وېره نه کوله، تر هغو به مې له مخې نه الوتې چې لاس به مې پرې نه و ور ښکته کړی، خو اوس راځخه په اوچتو ونو کې هم کرکه لري، لا ورکتلې مې نه وي چې له مخې مې ځان چپوي او هوا ته الوځي.

مرغۍ څه ملامتې دي، هغه وخت زه د کوچینو مرغیو د سیلونو یو ملګری او لیدونکی وم، هغوی راته کمزورې نه، بلکې څوا کمن مخلوق ښکاربده، په درد، ژبه او خپګان یې پوهېدم، خو اوسنی انسان یوائې د ګېډې غم اخیستی، د مرغانو نړۍ نه شي درک کولی، په لاسونو کې یې ښکاري ټوپک او په دماغ یې د دغه بې ګناه او بې ازاره مخلوق د غوښو او کباب بوی خور دی، نو ځکه خو مرغان او د سولې او ښکلا دغه استازي د دښمن په سترګه ګوري.

۲۰۱۴، د اپریل ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره پاڼه

خپل ټول ماشومتوب مې په یوه طلايي پاڼه لیکلی و. هرې کرښې او توري یې د جلا رنګینو ورځو او نه هېرېدونکو شپېو داستان بیانوه. د کلي د روښانه اسمان، له ستورو ډکو ماښامونو، د منې د طلايي پاڼو، د ژمي د واورینو لمنو، د ختېینو کورونو په سر د خورو لوګیو... او د پسرلي د جنتي ښکلا تصویرونه په کې خوندي وو.

مور مې د کور ښکلې ملکه او زه د کلي وړوکی شهزاده وم. هر وخت به چې دا نړۍ راته تیاره شوه، نو بېرته به شاته ستون شوم، هر څه به مې هېر کړل او د هغه مهال په خیالونو به مې زړه ته خوښي ورکوله.

اوس نه پوهېږم چې زما د ماشومتوب د ښکلا او خوښیو هغه خزانه چا لوټلې، هر ځل چې دا طلايي پاڼه را واخلم، نو په وینو سره وي، هېڅ په کې نه ښکاري، د وینو بوی ترې را ځي او ناڅاپه زما اوښکې هم ورسره ګډې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتېدو غږ

موږ دواړه هغه دوه وړوکي ستوري يوو چې نورو ته له لرې ډېر سره نږدې او ځنګ په ځنګ ښکارو، خاندو او خبرې کوو، خو په دې يوازې زه او ته پوهېږو چې تر منځ مو څومره زياتې فاصلې دي.

زموږ رڼا هم يو پر بل نه ده لوېدلې، يو د بل غږ هم نه شو اورېدلی او په سترګو کې مو سلګونه نور ستوري هم سره په ټکر کې دي چې د ماتېدو غږ يې له ما او تا پرته بل انسان نه اوري او حتی ګاونډي ستوري مو هم د پېړيو خوب وړي، خو خلک هسې فکر کوي چې ستوري ورته سترګکونه وهي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باور

ټولو به راته ویل چې په هېڅ هم باور مه کوه. شیطان هم یو وخت پرښته وه، خدای پرې باور وکړ او به جنت کې یې په درناوي مېشت کړ، خو خدای ته د هغه فطرت معلوم و او پوهېده چې یوه ورځ به له خاورې جوړ انسان ته له سجدې سر غړوي.

همداسې وشول په خاورین انسان یې ملنډې ووهلې، خدای ج له جنته وشړه او انسان ته یې دا پیغام ورکړ چې تاسې له خپل انساني ځواک او شرف سره چې ما درکړی، ډېر کمزوري یاست.

د انسان په فطرت کې بیا هم کبر غرور و، څه یې ونه ویل، دا خبره هم ورته اوچته ښکاره شوه، ځکه چې ځان یې د خدای فرمانبردار ګڼه او کله چې حضرت ادم زموږ په پخوانی استوګنځي کې د غنمو ممنوعه دانې ته لاس ور ووړ، نو سرغړونه یې وکړه، انساني کمزوري او نا فرماني یې برسېره شوه.

نور نو جنت د هغوی له پاره نه و او لاندې یوه وچه او سپېره ځمکه ورته انتظار وه چې هغه یې هم په وینو ولړله، ګلان یې په اغزیو بدل کړل او اوس پرې هېڅوک هم باور نه کوي.

۲۰۱۴ جنوري ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای کور

تسبې يې په لاس کې وې، په تربرمۍ کې زما له څنګه تېر شو او يوه ولاړ بوډا ته يې وويل

جومات همدې خواته دی؟

بوډا په ږيږه لاس راتېر کړ او د کورونو شاته پټ جومات دنګې منارې ته يې ګوته ونيوه وه. هو مخامخ وړاندې لاړ شه او بيا ښي لاس ته وګرځه.

د سر په ښورولو يې مننه وکړه او په بيړه روان شو، خو څو قدمه نه وو تللی چې بېرته را وګرځېده او بوډا ته يې وکتل

ياني ورتللی شم، زموږ او ستاسې جومات دی کنه، مطلب د هغوی خو نه دی؟

بوډا مانا داره خندا وکړه او ور نږدې شو

خدای پاک ته ورځې که خلکو ته؟

لاروی بې ځوابه شو او سترګې يې د جومات په مناره کې مېخ پاتې شوې.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښېرې

صبر کوئ! ډېر زر به په دغه ښار د حاکمې تورې شپې پردې د یوه زورور توپان له ښپو سره ښېرې او رېښې رېښې شي، ډېر زر به په زرګونو ښېرې د دغه ښار د حقیقت په ښلور لارې کې له تورو او سپینو نقابونو راووځي او وګړي یې به یې په یوه داسې فضا کې ننداره وکړي چې هر ښوک به په کې د ساه اخیستلو او خبرو اجازه لري.

صبرکوئ! په دغه خاوره کې د انسان په جامه کې ډېر داسې مخلوقات شته چې له زرو کسانو سره په زرو ښېرو او زرو نقابونو راڅرګندېږي. دوی د پسرلنیو وربځو په ښېر ثابته ښېره نه لري، چا ته دوړیو نرم پوستین واغوندي او چاته یې وسپنیزي او تورې فولادي زغرې اغوستې وي، چا ته له لستوڼې راوتلي نرم لاسونه ورکوي او چاته یې پنځه ګوتې د پنځو زهرجنو خنجرونو په ښېر ور وړاندې کړي وي.

چاته یې په شونډو له شرارت او شیطانۍ ډکه موسکا خوره وي، چا ته همدغه موسکا په شاتو او خوږه شېره لړلې وي، خو ځینو ته بیا زهر پاشي او د لبوانو او ښېروونکو غوندې تېره غاښونه یې د موسکا تر شا پټ وي.

هغوی د واکمن او بې پروا پاچا پر وړاندې د پسونو او هوسیو غوندې نرم مزاج لري، خپلې ښېره معصومه او سپېڅلې ښکاروي، د ریا او ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښودنې سپينه چپنه اغوندي، ځانونه د هغه تر ټولو نږدې خواخوږي او مريدان بولي.

دلته هغوی د زرو ځېرو ترځنګ همداسې سلګونه ژبې کاروي چې ټولې د واکمن په صفتونو روږدې دي، خو کله چې شپه شي او د واکمن له لوري ورکړل شويو ماڼيو ته ستانه شي، نو بيا په لېوانو بدل وي، په خپل پاچا پورې ټوکې وهي، په غزتونو او عصمتونو لوبې کوي.

دلته همغه پسونه دلېوانو په ځېر د نورو په لوټلو او داړلو لګيا وي. ژبې يې له قهر او غوسې ډکې وي، له پيالو عصمتونو او جامونو سره مستي کوي، د ښار هغه نجونې، چې دوی يې د پاچا په مخکې لونې او خويندې ګڼي، دلته د دوي د عياشيو او شيطاني غريزو منګلولو ته لوېږي.

له دغه شپو نه ډېر کم کسان خبر دی، له دوی سره ملګرو هم د دوی رنګ اخيستی، د دوی په ځېر کړه وړه لري، هغوي د لېوانو کوچني بچيان دي او په راتلونکې کې ترې ښه ماهر او ښکاري لېوان جوړېږي، ځکه د هغوی فطرت بدل شوی، سر له اوسه روزل شوي او د واکمن په ماڼيو کې يې د مظلومانو په وينو او غوښو چمتو شوي خوندونه او مستۍ ليدلې.

نو ځکه وايم چې صبر کوئ! نور د ځنګل دغه شپه تېرېدونکې ده، ډېر وړاندې د ځنګل په ځنډو کې دنياوو له غرونو د يوه روښانه لمر او زرين

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار وړانګې په راختو او خوربدو دي، خو دغه سهار يوازې لمر نه دی يو زورو توپان هم ورسره ملګری دی چې يوازې پر واکمنو او دغه زر څېره يېزو ښاغلو به ورځي.

د هغوی نقابونه او څېرې به شکوي، د تېښتې وزرونه به يې ماتوي او کله چې ورځ غرمې ته ورسېږي، نو د دغه ښار د خلکو په پښو کې به بربنډ پراته وي او يوه څېره به يې هم حجاب خوندي نه کړي، څپله څېرې او حجابونه به يې ورپورې خاندې او د خلکو په څېر به ترې کرکه لري.

صبر کوئ! دغه لمر ډېر نږدې دی، ما ته له خپلې وينې او ساه هم نږدې ښکاري، نور په دغه ښار د څېرو واکمني پای ته رسېږي، شرمېږي، ورکېږي او د دوی له لاسه د بهيدلو وينو نه د ډېوو کاروان روانېږي.

دا کاروان وړاندې ځي، د ښار تهول واتونه او څلور لارې به پرې تهوله شپه روښانه وي، يوازې يوه څېره لرونکي انسانان به له وېرې پرته له خپلو معصومو څېرو سره تر سترګو کېږي او ورځې به مو يوه ښکلي او زرين لمر رانغاړلې وي.

۲۰۱۳ اپرېل ۲۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوښۍ ورځ

زه مو اخېر کومې خوښۍ ته ساتلی یم؟ کومه ده خوښي؟ زما خوښي خو هغه وه چې کلونه وړاندې ستاسې بې پروايۍ او چوپتيا ووژله او هېڅکله مو هم د خپل دې ملګري د زړه هيله حس نه کړه، تاسې خو په خپلو خوبونو او خيالونو کې ايسار وئ او هغه خوب مو هېڅکله هم تعبير نه کړ چې ستاسې په اړه مې ليدلی و.

هغه وخت چې ما په زړه کې دخوښۍ جشن نمانځه، تاسې د بې همتۍ په خوب ويده وئ او په اسمان کې مو د هغې پرښتې په لورهېڅ نظر ونه وکړ؛ چا چې ستاسې لپاره د مينې او خوښۍ زېری راوړی و.

زه نه له قيامتونو وېرېږم، نه د اسرافيل له شپېلۍ وېره لرم، دغه وېره خو پخوا تاسې ما ته راځکلې او دا شپېلۍ مې اوس هم په غوږونو کې انګازې کوي، تاسې ووژلم خو اوس درسره د حشر په دې ميدان کې دومره ځواک نه شته چې ما ته لاربنوونه وکړئ، د دوزخ يا جنت په لور مې واستوئ، ما ته ښکاري چې له دې نه مخکې لار تاسې ته خپله هم نه ده معلومه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې ته به ځانونه ښکلي ښکاري؛ خو ډېر بدرنګي یاست، یوازې تاسې نه زما هغه ښکلا هم چې تاسې یې ستایی؛ له یوې سترې بدرنګۍ پرته بل هېڅ هم نه دي، تاسې زه هم بدرنګ کړی یم.

اوس د دې یون له ملګرو څه چې له هینداری سره هم نه شم مخامخ کېدلای، زما په زړه کې د هغې خوښۍ لپاره هېڅ خوښي نه شته چې تاسې یې انتظار یاست.

زه اوس هغه نه یم، تاسې ډېر بدلون راکړی، په هغه ورځ چې تاسې به خوښي کوئ؛ نو زما روح به په چیغو چیغو ژاړي، هلته به داسې کس یو هم پیدا نه شي چې زما دغه چیغې دې واوري.

زه به هم ټول په کرکه بدل وم، دا به ستاسې د هغه کر حاصل وي چې کلونه وړاندې مو زما په زړه کې شیندلی و او اوس زما په اوښکو او وینو رسېدلی دی دا به یوازې ستاسې د حاصل اخیستلو ورځ وي زه به یوازې د یوه جسد غوندې درسره روان وم.

۲۰۱۲ اپریل ۲ مه، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښارمانۍ

زموږ د ښار مانۍ د نړۍ د نورو ښارونو د ماڼیو غوندې نه دي چې په لیدو یې د ښاریانو سترګې خوږېږي او زړونه ارام شي، ژوند ته غبرګه ورکړي او د یوه رنګین خوب غوندې یې په ذهن او خیال کې را ونغاړي.
زموږ د ښارمانۍ په خپلو ښیښو زموږ سترګې بربښوي او زهرجنې وړانګې یې د غشو په څېر د سترګو په رپ کې د زړه تل ته ځي او له هر پوړ نه یې د مرګ بدرنګه سوداګر سترګکونه ستومانه لارویانو ته سترګکونه وهي.
د نړۍ د نورو ښارونو ټولې دنګې ښیښې مانۍ او قصرونه د هغوی د اوسېدونکو او خلکو په خولو اباد شوي، د هغوی د لاسونو خاپونه په کې ښکاري، جونګړو ته سلام کوي او د هر زیارکښ په نوم یې یو پټ خو زرین ځلی هم پر بام ولاړ دی چې هر څوک یې حس کولای شي.

خو دلته خبره بل ډول وه، د دې ښار ټولې دنګې مانۍ د خلکو له وینو، غوښو، تازه او ورستو هډوکو جوړې شوې دي. د هغوی له وینو او غوښو یې رنګ اخیستی، په هر پوړ کې یې شناختو ته ورته کتارې لګېدلې.
پرې شوي لاسونه او پښې ترې راوتلې چې خاوندان یې نه ګوري، خو عادي لارویان یې ډېر په روښانه ډول ویني، مګر کله چې د خپلې وېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانولو لپاره شونډې وخوځوي، نو له وړاندې پرې یو د چوپتیا مهر لګېدلی وي.

د نړۍ د نورو ښارونو له ماڼیو د تازه او ښکلونو ګلونو هارونه او لړونه را ګرځېدلي وي او له هر پوړ نه یې ځولۍ ځولۍ ګلونه دباد له نرمو څپو او سهارني نسیم سره ټالونه وهي، کوڅه په کوڅه وږمې شیندي، دروازې یې دهر ستړي او نا اشنا لاروي پر مخ بې وېرې او قیده خلاصې وي.

خو د دغه ښار له ماڼیو د ګلونو د هارونو په ځای اغزن سیمونه او اوسپنیز تور بربښنایي جالونه ګرځېدلي، په مخکې له راشنو اغزیو یې له تابوتونو د خلاصو شوو دړو کتارې تاو دي، په درازو یې د وېرې او کرکې تور کلپونه را ځوړند دي، ښکلې ښکاري خو زړه راښکون په کې نه شته او که څوک ورته ښه ځیر شي، نو د غم سرود او د مرګ شپېلۍ په کې غږېږي.

دلته ستړي انسانان څه چې د هوا مرغان هم څوک کښېناستو ته نه پرېږدي، ځکه چې خاوندان یې دا د ځان د مزاحمت په مانا ګڼي، دعیش عشرت او عصمتونو د لوټ خوند او نشه یې کموي.

دلته هره ورځ د ښار په بېلابېلو برخو کې نوې او دنګې ماڼۍ سرونه اوچتوي، یو له بل سره په ښکلا او دنګوالي کې سیالي کوي، ورځ تر ورځې پراخېږي، خو هلته ډېر لږې کلي ورانېږي او هدیرې پراخېږي.

هلته چې کلي د مرګ په خوب ویده شي، نو د دې ماڼیو خاوندان په وربښمو کې له پټو چړو او تورو سره ورځې د هغوی دپېغلو له غاړو هارونه را خلاصوي، د ناوې ګانو خزانې لوټي او له وینو یې د دې ښار د ماڼیو خاورو او دېوالونه ته رنګونه جوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ښارمانۍ د داسې خلکو دي، چې هغوی د دې ښار نه پردي شوي، د خپلې مور په زیوراتو او د پلار په توره او تاریخ یې سوداګري کړې، خو ځانونه د همدې ټاټوبي اصلي مالکان او واکمنان ګڼي

دوی شپه ورځ د خوارانو د جونګړو په لوټلو بوخت دي او د شپې په خوبونو کې هم د عزتونو او ارام ژوند په لوټ پسې ګرځي. دوی په اوسنۍ زمانه کې اوسي خو دغلامۍ او مریتوب د زمانې خیالونه لري، دوی ځانونه خدایان ګڼي او غواړي چې خپلې مانۍ په غلامانو او وینځو ډکې کړي.

د دې ښار د ماڼیو خاوندانو لاهم د هغه زلزلې وژونکې او مرګونې څپې نه دي حس کړې چې د دوی په لاس د ځمکې تل ته د کوزو شویو او ښنو شوو وګړو له اهونو او زندۍ شوو فریادونو څخه راپورته شوې دي.

دا مه هېروئ چې یوه شپه به دوی په همدې ماڼو کې د ناز په خوب وي، خو دغه زلزله به راځي او دوی ټول به په همدغه ښیښه یي قبرونو کې د ځمکې تل ته کوزېږي.

۲۰۱۳ فبروري ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکروټو په منځ کې

بېګاه شپه په خوب کې سلګونه پېړۍ وړاندې تللی وم. د زماني په کتابتون کې مې د تاریخ د یوه کتاب پاڼې اړولې، په یوه څپرکي کې يې لیکلي وو: ددې لویې نړۍ د اسیا د لویې وچې په زړه کې یو داسې ښکلې هېواد هم و چې اوسېدونکو به یې ورته په لوی لاس دخسو امبارونه ټول کړل، بیا به یې پرې د احساساتو او کرکې تېل وشیندل او چې کله به یې ټاټوبی د اور د لمبو خوراک شو نو د دوی د احساساتو او ناپوهۍ کنګل به یې هم ویل کړ.

هلته به ټول د خپل ټاټوبي ایرو ته راغونډ شول او د خپل هېواد سره به یې د مینې او خواخوږۍ اوښکې تویولې. کتاب مې زر بند کړ چې را ویښ شوم، نو زه هم د سکروټو په منځ کې ولاړ وم.

۲۰۱۳ نومبر ۲۸ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه او لمر

د لمر لوېدو پرمهال يې خپل نرم لاس زما په اوږه کېښود ، وړاندې غره ته يې ګوته ونيوه او راته ويې کتل

پوهېږې چې لمر ولې د وينو په رنګ سور دی؟

زه چې کله بې خوابه شوم، نو هغې له اوږدې او وېروونکې چوپتيا وروسته خبرې پيل کړې:

همدا لمر له پېړيو راهيسې ددې وطن د غرونو شاته په پوره عظمت، خو مايوسۍ او پښېمانۍ سره لوېږي.

په وروستۍ شېبه کې هم ددې په انتظار وي چې موږ په مينه ووينې او د وينو په ځای زموږ د پښېمانۍ د اوښکو تصوير له ځان سره يوسي، خو هر ځل ناهيلی کېږي .

له يوه عالم حسرت او خپګان سره د غر تر شا پټېږي، له ځان سره په زرګونو ګيلې وړي، تو له شپه په سلګو وي، ځکه سپېڅلې او مهربانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانګه یې د وینو هغه خاپونه وچې او له منځه وړي چې موږ یې هره ورځ د خپل وطن په شګو او خاورو تویوو.

همدا لمر سبا ته بیا له دې هیلې سره په ختیځ کې را اوچتېږي چې موږ به د مینې په ژبه پوهېدلي او له وینې به سترړي شوي وو، ځمکه به مو د پښیمانۍ په اوښکو وینځلې او د مینې او مهربانۍ ګلونه به پرې ټوکېدلي وي، خو داسې نه وي، بېرته ناهیلی شي او هر ماښام خپلې ژړاندې سرې سترګې خپل خالق ته وړي.

هغې خبرې بس کړې، زما په وجود لړزه راغله، حیران او هیجاني وم، ووېرېدم، هغې ته مې وکتل، خو ترځنګ مې نه وه. د ماښام تیاره خورېده او د غرونو په څنډو د شفق سرخي راته سترګکونه وهل!

۲۰۱۳ دسمبر ۲۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطنه !

زما وطنه! زما د مینې او وینې له بوی او وږمې پللې شوې خاورې!

زما د محرومیتونو، دردونو، عذابونو او ګناهونو په لمبو کې سو ځېدلی جنته!

پېړۍ کېږي چې زما له لاسه ستا د سمسورو او زرغونو پسرلیو نغمه ییز سهارونه او په طبیعي وږمو کې لمبېدلي ماښامونه په نیمایي کې مړاوي کېږي.

ستا ارمانونه او هیلې د ځوانۍ فصل ته له رسېدو وړاندې پاڼې پاڼې او د یوه پرلپسې ځور او وحشت غېږې ته په بې شرمۍ سره سپارل کېږي .

اې زما دهیلو او خیالونو تاتوبیه!

زه هم ستا یو ځوان بچی یم، ستا په هغه خاوره کې مې خاپوړې کړې، چې د نړۍ له بلې هرې خاورې ارزښتمنه او د پېړیو پېړیو راهیسې یې د یرغلګرو او یا هم د خپلو زیارکښو او سرسپارلو بچیانو د پښو خاپونه له ځان سره ساتلي.

ما له هغه پیل نه تر ننه، کله مې چې د مور په ګېډه کې له یوې وړوکې، خوسېږخلې نړۍ دغه خاورینې او پراخې نړۍ ته سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغړولې، سپږمو مې د لومړي ځل له پاره ستا خاورینه وږمه حس کړه چې دخپلواکۍ او فطري یاغیتوب تر ځنګ په کې یوه بل ډول او نا اشنا وږمه هم نغښتې وه.

زه هغه وخت نابلده وم، نه پوهېدم چې دځه بوی دی، خو کله چې کلونه وروسته له خاپوړو قدم وهلو ته ورسېدم، مور مې ویده وه او زه په پټه لومړی ځل بهرته ووتم، په کوځه کې یو په وینې لړلی جسد پروت و، یو متر وړاندې ترې په وینو لمدې خاورې پرتې وې، په وړوکو منګلو کې مې را اوچتې کړې، بوې مې کړې او دخپل زېږون شېبه مې ذهن ته راغله او ایله مې په یاد شول چې همدا وږمه مې هغه وخت په لومړي ځل حس کړې وه.

زما وطنه! سره د دې چې ستا سپېڅلې غېږه ستا له اصیلو بچو ډکه ده، ستا په غېږه کې په زرګونو داسې ځېرې ژوند کوي چې ځېرې یې د پرښتو په څېر سپېڅلې او ښکلې دي.

هغوی شپه او ورځ حتی ستا په وړوکې درد هم اوښکې تویوي، په رګونو کې یې د ایثار او مینې څپې ستا د غرنیو سیندونو په څېر غورځنګونه وهي، خو د هغوی دغه ارادې او جذبې د هغوی په سترګو کې د یوه لنډ خوب په څېر پاتې شي او سهار وختي له ویښېدو وړاندې یې د مخ پټو څېرو او واکمنانو تور خنجر له سینې وتی او په تلپاتې خوب ویده وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا واګې له پېړيو پېړيو راهيسې د داسې غلام صفته او خاينانو په لاس کې ده چې ستا د سبا او سوکالۍ په ځای له خپلو ناولو بادارانو، حرام سرايونو، ودانيو او عياشيو سره ډېره مينه لري، هغوی ستا دلونو د عزت په ځای د هغوی په عفت سوداګري کوي.

د عفتونو دغه سوداګر چې ځانونه ستا اصيل بچيان ګڼي او خپلې خونړۍ او داړونکې خبرې يې د پسونو په خبرو کې ټېپې کړې؛ ټوله ورځ په دې فکر کوي چې د شپې د عفت پلورنې او عياشۍ محفل به يې څنګه وي، خپل بادارنو ته به د هغوی د خوښې ساتلو له پاره ستا کومه برخه د ډالۍ په ډول وړاندې کوي.

دوی خپل اصل او فطرت هېر کړی، دوی په دې نه پوهېږي چې په څومره سپېڅلې او اصيله خاوره کې ژوند کوی، دوی د داسې کسانو غلامۍ ته په بې شرمۍ سره خپل سر ټيټ کړی چې اصل او رېښه يې نه ده معلومه، خاوره او هېوادونه يې له دوی وړوکي دي او بالاخره ځان يې په لوی لاس وړوکی کړی دی.

زما وطنه! زه پوهېږم چې ستا دغه بې شرمه واکمنان د ختمېدو نه دي او نه يې پلورلي ضميرونه بېرته خپلولی شي، هغوی د خپلو ضميرونو په خبر خپل راتلونکی او تاريخ هم پلورلی، زه د دوی د ورکېدو تمه نه لرم او نه له دې اړخه ستا د ځغورلو خوب وينم، ځکه دوی د مېړيانو په خبر دي، شپه ورځ يې نامعلوم نسل په زياتېدو دی، نوي خاينان زېږوي او د دوی په غېږ کې د هېواد او عفت پلورنې درسونه وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطنه! زه ناهیلی نه یم، ما د هغوی د ورکېدو انځور له بلې زاویې لیدلی او زبری در کوم چې هر څه به ریښتیا کېږي او دغه د شېدو مجنونان به ستا په سپېڅلې خاوره کې د قبرونو له پاره هم یوه لوېشت ځای ونه لري، ډېر زره ده چې د هغوی د بادارانو ماڼۍ و نړېږي، بیا به د دوی کوم ملاتړی ونه ګورې او په رڼه میدان به د خپلې بربادۍ په انتظار خړې سترګې ولاړ وي.

۲۰۱۳ جون ۲۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند بېړۍ

موږ ټول په يوه ماته او سورۍ بېړۍ کې ناست وو، د سمندري توپان او اوچتو څپو يوه زړه ماتوونکي انځور راته له هرې خوا سترګکونه وهل، خو د بېړۍ سپرو هر يوه د خپل زړه او درد کيسې را اخيستې وې.
هغوی په خپلو خبرو کې دومره ګرم راغلي وو چې په سمندر خوربدونکې تياره او وړاندې د مرګ خلاصه کړې وېرووونکې غېږه يې نه ليده. د بېړۍ سوريو او ماتو دړو ته دهېچا هم پام نه و.

ډېرو لويو او هوښيارانو هم د خپلې مينې او مينه څپلو زړونو کيسې کولې، د خپلو معشوقو سره په خبرو او ښکلو مخونو او مجازي ښايستونو په ستاينو سر وو. دوی ټولو هېره کړې وه چې اوس د دوی مينه يوازې بېړۍ ده او بايد تر ټولو زياته مينه له خپلې سورۍ بېړۍ سره وکړي، څو له را روان سمندري توپان څخه خپلې مينې وژغوري.
کله چې د توپان لومړۍ څپې د بېړۍ په څنډو ولګېدې، نو له سرونو يې د مينې خمار او د هوسونو نشه والوته. ډېرو د خپل محبوب لاسونه پرېښودل او د بېړۍ ماتو تختو ته يې د خپل ژوند د پايښت په هيله منګولې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ایله د مرګ په غېږه کې حس کړه چې لا خو مینې ته نه رسېدلې، لا یې روحونو له مرګ سره د مینې ازلي پیوند نه دی اخیستی او د هغوی د مینې ساحل لا ډېر ورانده ې د سمندري توپانونو او مرګوني څپو شاته د ژوند د بېړۍ ورتلو انتظار کوي.

۲۰۱۴ د مې ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې پاڼې

راشه! چې نور د دغه خاموش مزار په څنډو بلې شوې شمعې مخ په مړه کېدو دي او په دې دښت کې د زړه ماتو د راز او نیاز دغه یوازینۍ مرجع هم زما د نور ژوند غوندې د تیارو په ناپایه سمندر کې مخ په ډوبېدو ده.

ستا هېر شول چې په یوه باراني ماښام سترې ستومانه راغلې او د دې اغزن دښت په یوه ګوښه کې د دغه خاورین مزار په سر ولاړې ونې ته تم شوې او تر پاڼو لاندې یې دې د یوې شېبې لپاره پناه اخیستې وه، خو ماښام چې روانېدلې، نو څو شمعې دې هم په باران کې د همدې مزار له پاسه روښانه پرېښودې .

تا غوښتل په همدې ډول دهمدغه ترې ونې د کوربه توب مننه وکړې، خو دا دهېرکړې و، چې دغه تندې وهلې ونه له مودو وروسته دباران په څاڅکو کې څومره خوشحاله ده، د طبیعت نه د منني سندرې زمزمه کوي، خو تا د طبیعت نه، بلکې د خپل طبیعت د خالق یوه لنډه مهالې ډالۍ ګڼې.

راشه! خیر دی، یو ځلې بیا راشه او خپلې بلې کړې شمعې دې په وروستیو څاڅکو او اوښکو کې په پخوانو سترګو بیا وګوره چې څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په یاد تر ننه د هر توپان او باران په وړاندې دغه خاورین مزار ته ولګېدلې.

د دغه شمعو له پاسه کوم ښيښه يي چتر نه و، خو دونو پاڼو یې په سر چتر جوړ کړی و او له بادونو سره یې ورته ستا د راتلو سندرې زمزمه کولې، دلته اوس د مزار له پاسه یوازې د غرنیو او وحشي پتنګانو د وزرونو سوې ایرې او له ونې رالوېدلې پاڼې د یادګار په ډول پاتې دي.

۲۰۱۳ مارچ ۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرګونې دره

پوهېږم چې ستا ټول دردونه زما له لاسه دي، پوهېږم چې يو سپېځلی او مينه ناک زړه زما له لاسه مات شوی، خو زه هم د تقدير لاسونو مات کړی يم، ما لا په هغه لوري سفر نه دی پيل کړی، چې ته مې روان ګڼې.

زه لا هم د درد په همغه ځلور لارې کې حيران ولاړ يم، ځان په ټول عالم کې راته يوازې ښکاري. په ذهن کې مې ته روانه يې، ګورم دې چې هر ماښام تروبده کېدو وړاندې او تر سهار وروسته دې زما ځېره مخې ته ولاړه وي، خو کرکه راته نه لرې، زړه دې لا هم همغسې مينه ناک او سپېځلی دی، لاهم همغسې دکور له کړکۍ وړاندې شنه ځنګل ته ګورې، زما تېر يادونه او له ځنګل سره تړلې مينه په کې حس کوې.

خو زه لا همغسې په تږمۍ کې لار ورکی ولاړ يم، ما لا لوری او منزل نه دی ټاکلی. نه غواړم د نورو له عينکو د ژوند مرګونې او خطرناکې درې ته وګورم، هغه دره چې په غرنيو ګلونو او وږمو به ډکه وه او پسرلني باران به جنتي رنګونه په کې وشيندل، نن د ناهيلۍ او درد تروږميو نيولې، زر ده چې په کې ورک شم ، خو تاغوندې نه وايم چې هېر مې کړه.

په ياد مې ساته، زه په يو چا پسې نه، په يو څه پسې ورکېږم.

۲۰۱۳ اپريل ۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزا

هغه د لوړې شملې او شخو برېتونو خاوند د خپلې تمانچې ټول جاغور د خپلې پېغلې لور په سينه کې خالي کړ، په شونډو يې فاتحانه موسکاه وغوړېده او خپلې مېرمنې ته يې وکتل

پربېږده چې له خپل مين سره يو ځای شي، خو زر جدي شو او د خپلې مېرمنې تر خوله يې لاس تېر کړ

په مينتوب مې کړې يې، که نه ستا جزا هم له دې مرداري سخته وه!.

۲۰۱۳نومبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شاعر مقام

کلونه وړاندې د سیند پر غاړه یو سمسور او زرغون کلی اوبو لاندې کړ، ددغه کلي دوه اوسېدونکي چې ځنګله ته د ښکار له پاره تللي وو، داسې وخت خپل کلي ته را ستانه شول چې د کلي یوه نښه هم نه وه پاتې.

دغه دوو کسانو یو بل ته وکتل، شخړه یې وکړه، سره خپه شول، یوه بېرته د ځنګل مخه ونیوه او دویم مخامخ غره ته روان شو.

کلونه تېر شول، یوه ورځ په دغه ځمکه د نوي جوړ شوي کلي خلکو په کوڅه کې دوه بوډاګان پسې اخیستي وو، یو یې له ځنګله راغلی و او بل له غره، د ځنګل نه راغلی سړی غلی و، په خبره یې هېڅوک نه پوهېدل، خلکو به ورته ملنګ او پیر ویل، خو له غره نه راکوز شوي بوډا به ټولو خلکو ته د هغوی په خوږه ژبه سندرې او شعرونه ویل، د دوی تر منځ یې د شاعر مقام ګټلی و.

۲۰۱۳ سپټمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه شپه

يو ماښام ناڅاپي له کوره ووتم، خپل کلي مې له ټولو رنګينو او زړه وړونکي ښکلا سره سره پرېښود، په غونډيو او لمنو کې د ګلونو وربم خور و او د مخامخ غونډۍ له شا نه د کلي د رمې د ګونګرو شرنګا رانږدې کېده، چې د سپين ږيري شپونکي د لارښوونې له مهربانۍ ډک غږونه ورسره ملګري وو.

کروندګر او نور له کلي وتلي خلک بېرته را روان وو، خو يوازې زه له کلي بېرته وتم، هغوی به د ماښام په تږمۍ کې يوه شېبه تم شول، ما ته به يې په ځير ځير وکتل، خو چې د کوم نا اشنا ګومان به يې راباندې وکړ، نو بېرته به روان شول او سترګې به يې په کړکيو او بامونو لګېدلو ځراغونو پسې واخيستې.

زه زړه ماتی وم، ځان راته تر ټولو ناکام او ناهيلی ښکارېدو، غوښتل مې هېڅوک هم زما د ورکېدو په راز پوه نه شي او کليوال تر عمره عمره د يوه زلمي د ناڅاپي ورکېدو کيسه په ياد وساتي او د دوبي له دا ډول ګرمو ماښامونو سره زما نوم هم تړلی وي.

زه دومره په منډه او ترهه لاړم چې شېبه وروسته مې کلی له سترګو پناه شو، يوازې د لوړو ونو په څانګو کې پناه او تت سيوري ډېبېدل او ښکارېدل، کټ مټ لکه زما زړه چې انديښنو او ناهيليو لاندې کړی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستي ځل مې دا هر څه له سترګو تېر کړل او د يوې شېبې لپاره مې بيا خپل اغزني دښتې پای ته رسېدلی وم، دلته هم هرڅه خپلو ځالو ته ستنېدل او دخوښۍ غږونه يې ايستل، بيا هم يوازې زه ددوی خلاف روان وم.

د دښتې په پای کې راته يو ستر او دنګ غر مخامخ ودرېد چې سر يې تر اسمانه رسېده او په سر يې سپوږمۍ څرکونه وهل، ما کله هم دومره لوړ او دنګ غر نه و ليدلی، غوښتل مې پرې وخېژم، خو چې کتل مې د ختو يوه لاره هم نه لري.

حيران ولاړ وم، په تياره کې يوې نرۍ لارې ته ځير شوم ځای په ځای کښېناستم، ستا د پلونو خاپونه او خوشبويي په کې وه او پوه شوم چې ته له ماوړاندې ددغه غره لوړې ختونکې يې.

لاره مې بدله کړه، شېبه وروسته يوه لوي سمندر ته ورسېدم چې بله غاړه يې نه ښکارېده او د دښتې غوندې پراخه و، د ساحل په غاړه سترې کښېناستم، کبان خپلو غارونو ته ننوتي وو.

له ساحل نه مې يو موټی خاوره را اوچته کړه، ستا د بدن خوشبويي په کې وه او چې څمکې ته مې وکتل، نو ستا د پلونو نښې لا نه وې ورانې او شکېدلو بوټو ښودله چې تا هم د پورې وتلو لپاره لوړې قدمونه همدلته ايښي.

بيا مې لاس په تندي کېښود او لاره مې بدله کړه، له لنډ مزل وروسته دايرو او سکروټو يوه ستر امبار ته ورسېدم چې بل خوا ترې يوه لاره هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وه ، ایرې په مړې کېدو وې، خو بیایې هم د شپې په زړه کې سپرغۍ شیندلې، له ناچارۍ مې په همدې ډبرۍ لومړی قدم کېښود ، خو چې کتل مې له ما وړاندې پرې چا قدم ایښی، ورتېت شوم، بیاهم ستا د وجود وږمه او د سوو وزرونو بوی په کې و.

لاره مې بدله کړه او په همدې تیارو او نابلده لارو له اوږده مزل وروسته مې پام شو چې د یوه اوچت ګړنګ په سر ولاړ یم او په زرګونه متره لاندې ساحه کې داسې تیاره خوره ده چې هر سیوری په کې وبرونکې او خوړونکې بلا ښکاري.

ځای په ځای کېناستم په یوه تېره ډبره مې لاس کېښود او لوندوالی مې حس کړ او چې سترګو ته نږدې کړ، نو تازه وینې وې او ستا د وجود خوشبويي يې شېندله ، پوه شوم چې دلته هم له ما وړاندې ته در دېدلې یې .

نور نو راکې د مزل حوصله نه وه پاتې، پوهېدم چې هر لوری او پړاو له ما نه وړاندې تا لیدلی، بېرته را پاڅېدم، د کلي په لور را روان شوم او خو چې کلي ته را رسېدم، نو شپه تېره وه او د سهار مهربانه لمر کلی په غېږ کې اخیستی و، خو زما اوږدې د ناهیلیو له درانه بار نه سپکې وې، مخامخ راته تا له مینې ډکه غېږ خلاصه کړې وه او په موسکا دې راته وویل: "راشه! ایله اوس دې زه ومندلم، خپل منزل ته پخیر راغلې!"

۲۰۱۳ جنوري ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی مابنام

زه پوهېدم چې یوه ورځ به مې روغ زړه د ایرو په امبار او د سوو خاورو په یوه داسې ډېرۍ بدلېږي چې د وړلو لپاره به یې له صحرایي بادونو پرته زما اهونه هم دغه دنده تر سره کولای شي.

زه ان هاغه وخت پوهېدم چې زما دخبرو په مهال به ستا سترګې د لویې لارې د یوه نا اشنا مسافر غوندې په لرې پړاوونو کې خښې وې او زما د درد کیسې او ارادې ته به دې یوازې د سترګو او بڼو په مړاوو حرکتونو او خاموشه ژبه ځوابونه ویل.

زه پوهېدم چې ته له ما سره یې خو سترګې دې ډېرې وړاندې په هغه دښته کې ګنډلې چې یوازېتوب او چوپتیا یې ستا د ورتلو لېونی انتظار باسي او تلونکو سیورو درته لارې نیولې دي، ستا په نظر کې د هغه وېرونکي او وروستي مابنام وېره وه چې ډېر وړاندې درته داندیښنو او حسرت د غرونو په لمنو کې تم و.

تا په همدغه خو شېبو کې یوازې د همدې سوچونو په جال کې ښښتې وې چې په هغه لور دې مزل ملګری نه شته او په کنډو کپر لارو به دې هېڅوک هم دتندیک خوړلو پر مهال دلاس نیولو لپاره نه وي ولاړ.

ته په ما او ژوند دواړو بې باوره وې، سره ددې چې زه دې ژوند وم، خو د ژوند په خبر درته نه ښکارېدم او زما د زړه پټې اندیښنې دې زما د پښېمانۍ د ښنو او خلو په نوم منلې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا اخېر دې ته هم نه کتل چې ما له ټولو خلکو مخه ښه کړې وه ، د سفر جامې مې په تن وې او له وړاندې پړاوونو مخکې مې ستا په پښو کې د يون حوصله او د خپلې رنګين ماضي تت خو ښکلي انځورونه ليدل.

زه له تا سره يو ځای روان وم، خو تا دا حس نه کړه، چې زما د يون لوری کوم خوا دی او چېرته ځم؟ زما ګناه يوازې دا وه، چې ما دا جريت او بې ادبي ونه کړه چې ستا نه وړاندې شم او ته دې پلونه مې دې ستا تر قدمونو لاندې شي.

زه ستا په سترګو کې د مزل د پيل يوې اشارې ته تم وم، په سترګو کې مې د اجازې غوښتنه کوله، خو تا نه حس کولم، د هغه پيغمبر غوندې دې په سپېڅلي نظر اسمان ته کتل چې د وحې د راتلو انتظار وي، خو په ځمکه ولاړ هغه کس نه دې ونه کتل چې کتو او يوې اشارې ورته د وحې مانا درلوده.

بالاخره هغه شېبه راغله چې ته روانه شوې، له سره دې تر ژبه لاندې مخه ښه وکړه او همداسې روانه شوې، د مازديګر په ګردونو او طلايي وړانګو کې مې له سترګو پناه شوې، خو زه لا هم په درناوي او خاکسارۍ هملته ولاړ يم، يوازې دومره احساسوم چې زړه مې د پخوا غوندې روغ نه دی او سترګې به مې له نني ماښام وروسته د راتلونکي دغه ماښام سپوږمۍ ونه ګوري.

۲۰۱۳ فبروې ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتله

په دې ترږمیو او تیارو کې اوښکې مه تویوه، د کوټې په کونج کې ستا د خاموشه سلګیو سوڼ سوڼ هېڅوک هم نه اوري خو ته به قاتله شې.
ته پوهېږې چې هره شپه په خپل ستوني کې څومره تاندې سلګۍ وژنې؟
ته ولې له خپلو سترګو د خوب طلایي مرغان بېنوا شړې؟

هغوی اخر په دې ګلابي اسمان کې کوم خوا الوت وکړي، هغوی خو تا ته ستا د محبوب له پیغام سره راځي، دا ګناه خو ستا دهچې دغه قاصدان له راوړي پیغام سره خپل حضور ته نه پرېږدې، نور نو دا سلګۍ او خوبونه مه وژنه، هسې نه چې څوک در ته قاتله ووایي.

۲۰۱۲ ، د اپریل لومړۍ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرنی ګل

يو کليوال سړی تر ټولو اوچت غره ته وخوت، د پسرلي ښکلا او غرنيو منظرو ترې سترېيا هېره کړې وه، نا اشنا او نوي غرني ګلونه يې له سترګو تېربدل. د يوې ډبرې په څنګ يې په راشنه شوي غرني ګل سترګې ولګېدې، له زړه نه يې خوښ شو، بله لاره يې ونه ليده، مجبور شو چې له ريښو سره يې را وباسي.

ګل يې له ځان سره کلی ته راووړ، تازه غوړېدلي څانګې يې يو څه مړاوې شوې وې. د خپل کور د انګړ د نورو بوټو ترڅنګ يې په خاورو کې خښ کړ، اوبه يې ورکړې او خپله د انګورو د تاک سيوري ته ويده شو، ساعت وروسته يې چې سترګې وغړولې ګل مړاوی او ښکلا يې له لاسه ورکړې وه. کليوال سړی غوسه شو او ګل ته يې وويل:

ته څومره کبرجن او مغرور يې! هلته دې په هاغه وچ کمره کې نه خاوره د خاورې په څېر وه او نه دې په مړه ګېډه اوبه ليدلې وې، دلته مې هرڅه در کړل، نرمې خاوره، د منګي له اوښکو رڼې اوبه، خو بيا دې زما په انګړ کبر وکړ، هسې مې درسره دومره نيکې وکړه او ځان مې سترې کړ.

کليوال ببرته ويده شو، خو د مړاوي شوي غرني ګل درد او فرياد هيچا هم هس نه کړ، د هغه چيغو ټول کلی په سر اخيستی و او د ماتو څانګو له درده يې نارې وهلې... " انسانه! ستا مينه څومره له وحشته ډکه ده، تا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅکله هم د خپلې مينې مقام او منبر ونه موند ، ستامينې لا هم د عقل جامې نه دي اغوستې او خپل بربنډوالی درته نه ښکاري، تا لا هم د ازادۍ لاره نه ده ليدلې او نېکيو دې د زرګونو بديو جامې اغوستې ..."

زه خپل کليوال په ګاونډ کې د خپلو کتابونو منځ کې ويښ ناست وم، د غرني ګل خبرې مې واورېدې او ډېر نور کليوال يې هم په ژبه پوه شول، خو هغه ستړی کليوال اوس هم په خپل انګړ کې د انګورو تر تاک لاندې ويده دی.

۲۰۱۴ د مې ۱۲ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه او دعا

هر وخت مې چې د ناروغۍ په بستر د ارام ساه اخیستې، نو پوهېدلې یم چې ستا په زړه کې د دعا الفاظو غزونې کړې، خو غربو دومره نیولی یې چې د شونډو خوځول هم درته ګران ښکاري. زما لپاره همدا بس ده چې در یاده یم او په دې له ټولو خلکو ښه پوهېږې چې ولې ناروغه یم او کله به روغه شم.

اوس زما دعا ګانې له هغه چاسره ملګري دي چې هر سهار ماښام مې راته لاس په نام ولاړ دي او د دې ښار په غوره طبیبانو مې ګرځوي، رښتیا هم هغوی څومره پاک زړي دي، کاش ستا په ځای له دوی نه پر یوه مینه شوې وی او د طبیبانو وخت مې نه ضایع کولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۳۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نالوستې مینه

کله مې چې خپل وروستی شعر بشپړ کړ او په پوره درناوي، ستا په حضور کې د هغه وړاندې کولو ته حاضرشوم، نو ستا شونډې درېدلې او سترګې دې د شعري پاڼو پر ځای زما د قلم په ډډو لګېدلو طلایي غمیو کې ګنډلې وې.

ایله هلته وپوهېدم چې خپل ټول شعرونه مې یوې نالوستې مینې ته لیکلي دي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبه

اوس هره ورځ د لمرختو او غروب پر مهال، د خپل ژوند د کتاب خورې ورې پاڼې او تت بابونه یو پر بل پسې اړوم، خو تر اوسه مې هم په کې داسې یوه شیبه ونه مونده چې په کلي کې زما د ماشومتوب د ماښامونو په څېر ښکلې او د شاعر د خوبونو په څېر رنګینه وي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۷ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي وږمه

ماشوم وم، مور مې یو غرني ګل راکړ، بې رنګه او باد وهلی معلومېده، د مور سترګو ته مې وکتل او ګل مې بوی کړ، په ذهن مې د کلیوال پسرلي جادويي وږم خور شو، یوې جنتي وږمې په خپل پلو کې را ونغاړلم.

د فطرت سینګار شوې ناوې غاړه راکړه، غرونو ته وختم، په سیندونو کې ورک شوم، په چینو کې وبهېدم او د هوا له څپو سره مې لوبې وکړې، خو چې بېرته را ستنېدم، نو د مور له هر پل سره مې له ګلونو ډکې تاندې ونې ولاړې وې او له هرې ډبرې سره یوه لګېدلې شمعه ایښې وه.

۲۰۱۴ د جون ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پته ښکلا

مور، دواړه د ژوند په سمسوره دښته کې د باد له مسیر سره څنګ په څنګ روان وو. یوازې خپلې لارې ته مو کتل، شا وخوا ښکلاوې او منظرې مو نه لیدې.

په یوه دمه ځای کې تم شوو. پاس اسمان ته مو وکتل، یو قوي او د غښتلو پنجو لرونکی شاهین په هوا کې د باد د مسیر خلاف روان و، په پوره شهامت یې وزرونه خوځول او طلایي ښکو یې لمر ته خپله ښکلا او ځلا شیندله.

په همدې شیبه زه غلی وم، خو هغه پوهېده چې د څه په اړه فکر وړی یم، لکه زما خیالونه چې لولي راته وویل: باید همت وکړو، ځکه چې رښتیني او پته ښکلا له همت او شهامت سره ځلیږي او زموږ ښکلاوې د بې همتۍ، وېرې او کمزوري هوډ تر پردو لاندې په مرګونې خوب ویدې دي.

۲۰۱۴ د جولای ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي ګلونه

هغه ښکلې ورځ در یاد کړه چې د پسرلي په شنه سهار درته په بڼ کې د ساعتونو ساعتونو انتظار وم او له لمر راختو سره دې د ګلونو یوه ګېډۍ راکړه، پرته له دې چې ورته وګورم، ګلونه مې غېږ کې ونیول او ستا د مخ په ننداره وم.

کله چې روانېدلې، زما سترګې له اوښکو ډکې شوې، ستا راکړو ګلونو ته مې پام شو، خو وږمه او نرمي یې نه وه. په لومړي ځل مې د کاغذي او مصنوعي ګلونو ډالۍ ولیده او د بڼ رنګا رنګ ګلونو ته مې وکتل.

د فبروري ۲مه ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما ستونزو !

اې زما ستونزو! د دې نړۍ ډېر دردېدلي وګړي له تاسې شکایت کوي، د شپې او ورځې په پټه او ښکاره په چیغو چیغو ژاړي، په تروړمیو او لمر ځرک کې سلګۍ وهي، خپلو دوستانو او خواخوږو ته خپل دردونه او شکایتونه بیانوي، د هغوی د درد او ستونزو کیسې، کوڅه په کوڅه، کلي په کلي او ښار په ښار د سکروټو په څېر خورېږي، ډېر نور خلک یې هم په اړه سوچونه او پټې خواخوږۍ ځرګندوي.

دوی د خپلې نړۍ د بې وزلو او دردېدلو وګړو په نوم ستایي او دا چې لا هم په دومره درد او ستونزو کې ژوندي دي، د اتلانو او درحم وړ انسانانو په توګه یې یادوي، خو داسې کسان هم کم نه دي، چې په دوی پورې خاندي، له درد او زګېروو یې د یوې ښکلې سندرې په څېر خوند اخلي، که مخامخ نه وي نو په ذهن کې ورسره ناځي.

زه بیا له دوی نه بیخي بل ډول یم، له تاسې او د خپل ژوند له بل هر کړاو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره له زړه نه مينه لرم، حتى هغه وخت مې هم زړه نه ماتېږي چې د خپل پلار په قبر د ګلونو ګېډۍ ږدم او په هديرو کې د خپلو نوم ورکو دوستانو بې نښو مزارونه لټوم.

اې زما ستونزو! زه مو په بيا بيا مننдوی يم، بيا بيا مو په خپلو شعرونو او سندرو کې د شکايت په ځای بې ساري ستاينې کوم. همدا تاسې وئ چې زما زړه مو صيقل کړ، زما ذهن او ضمير ته مو د صبر او استقامت طلايي پوښ ورکړ. همدا تاسی وئ چې ما ته مو خپل دوستان او دوښمنان په ښه ډول را وپېژندل او له سلګونو مخ پټو خبرو مو تور نقابونه لرې کړل.

ستاسې له برکته زه اوس په سلو خبرو او سلو نقابونو کې پټ انسان پېژنم، په شونډو نخښدلې زهرجنې او د شاتو په خبر خوږې موسکاوې سره بېلولم شم، اوس مې پرېکړه کړې چې له ډېرو تش په نامه ښاغلو د تل له پاره لاره بېله کړم.

ځکه اوس راوېښ شوی يم، د دې پر ځای چې له چاسره متقابل عمل وکړم، لاره ترې بېلوم، حتى هېروم يې، د خپلو خوږو دوستان له البم نه يې تصويرونه سېند ته غورځوم، بايد همدا سې وکړم، ځکه اوس د خپلو دوستانو په سترګو کې د لومړي نظر په مانا پوهېږم او راته څرګندېږي چې هغوی راسره د ژوند تر کوم پړاوه ملګري کولای شي!
اې زما ستونزو! همدا سې تاسې وئ، مننه درنه کوم چې د ژوند په رېښتني مانا مو وپوهولم او د دوستانو د انتخاب ځواک او شعور مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راکړ، اوس په دې پوه شوم چې لارې مې له څه سره شریکې او له څه نه بېلې دي.

ډېر ښه وشول، د ژوند په قدر پوه شوم، له یوه درانه خوبه مو راویښ کړم، که تاسې نه وئ، نو تر ننه به د بې پروایۍ او خوشباورۍ په رنګین سمندر کې ډوب وم.هیله ده چې یوازې مې پرېښېږدې، زه د اسرافیل تر شپېلۍ پورې درسره مینه لرم او په خپله ټوله لېوالتیا مو غواړم، هغوی چې په ژوند کې تاسې نه لري، نو د ژوند په مانا هم نه پوهېږي!

۲۰۱۳ مې ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځور

د باد د ډېرې کمزورې څپې له را الوتو سره هم سترګو ته لاس نيسم، ددې لپاره نه چې زه له بادونو سره نا اشنا يم، يوازې ددې لپاره چې زما په سترګو کې ستا د وروستي ديدن پرمهال پاتې انځور وران نه کړي

هسې نه چې له ورانېدو سره يې په خپلو کسو کې ستا د تازه انځور د کښلو پرمهال مې ذهني ګډوډۍ واخلي او ستا د ښکلا په انځور کې رانه دروغ وويل شي.

۲۰۱۴ د مې ۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا لپه

کله چې د تګ پرمهال سترګې پټې او لاسونه راته په دعا اوچت کړې، نو د خپل منزل له راتلونکې سترو څخه بې پروا په یوه بله رنګینه نړۍ کې ګرځم، هغه نړۍ چې جنتي هوا لري او ما پرې د سکون نوم ایښی.

زه پرښتې ګورم چې د دعا د امین له پاره دې لیکه ولاړې وي او داسمان په لور په خوښۍ پروازونه کوي، ما هم په وزرونو ورسره واخلي، د منزل په لور مې په هوا کړي، خو چې تا همغسې پټې سترګې ولاړه وګورم، نو زه هم درته تم شم او پښې مې بېرته په خاورینه ځمکه مېخ پاتې شي.

زما تګ له څومره درد او ستا دعا له څومره سپېڅلو رازونو او نازک خوږلت ډکه ده. هو زه نور ځم، لپه دې پر مخ راتېره کړه، هسې نه چې په دغه شېبه د اسمان له اوښکې ډکې سترګې هم له درناوي بندونه مات کړي او ستا اوښکې په کې ورکې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچ شوی ګل

ګل دې راکړ او ولاړې، ستا انځور تر ډېره د همغه تازه ګل په پاڼو کې پاتې و او د ګل د ښکلا یوه برخه شو. هو! له ما نه دا هم هېر شول چې در پسې وګورم، و دې څارم او په زوره زوره درپسې چیغې ووهم، خو نه پوهېږم چې تا د راکړي ګل په پاڼو کې څنګه اثرناکه او خماري وږمه شیندلې وه چې زه یې له ځمکې سره د ونې په څېر کلک وتړلم.

اوس چې ستا د بېرته را ستنېدو شیبې را لنډې شوې، نو زما زړګی په رېږدېدو دی، ګوتې مې لړزېږي او له وچ شوي ګل نه یوه یوه پاڼې ځمکې ته لوېږي.

ستا هر کلی رانه هېر دی، په یوه ښکلي عذاب کې راګیر یم. کله چې ته ماته را ورسېږي او زما په لړزانده ګوتو کې خپل وچ شوی کل وګورې، نو زه به څه ځواب درکوم؟ کاش چې طبیعت ژبه درلودی او هوا درته هغه ټوله کیسه کړې وې چې ستا په نه شتون کې دلته په ما تېره شوه او ربښو مې د خارو رنګ واخیست.

۲۰۱۴ فبروري ۲۳ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پسرلی شي

له پسرلي سره؛ ددې لپاره نه چې غرونه او لمنې شنې کېږي، ددې لپاره نه چې له ویالو او سیند غاړو د لنده بل او له دښتو او لمنو د سپېلنیو او شینشوبو بوی راځي، ددې لپاره هم نه چې کروندې، پولې او پټې به د شپانه د شپېلۍ او د ژمي سړو وهلي کروندګر د سندرو غږ واوري.

ددې لپاره هم نه چې د باران میده څاڅکي او د ناوو مترنم اواز به راته د ماشومتوب د پاچاهۍ څو تللې ورځې بېرته را یادې کړي ، یواځې په دې ورسره مینه لرم چې په راتلو یې ستاسې د دروازې او انګړ په منځ کې ولاړې ونې هم هغسې ګلان او رنګونه شیندي، له کوم رنګ چې تا خپلې ټولې جامې ګنډلې.

اوس داسې فکر کوم چې د کوڅې د ټولو کورونو په دروازو او انګړ کې ولاړو ګــــــــــل ونـــــــــو ستا له جامو رنګ اخیستی.

۲۰۱۴ د فبروري ۲۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای زور

مور مې راته وایي:

زویه! ته زما د نورو اولادونو په څېر یو اولاد یې، خو هر وخت چې د خلکو منځته ننوتې د هغوی خدمت دې وکړ، د سپین ږیري او بوډۍ لاس دې ښکل کړ، د همزولو قدر دې وکړ او د ماشومانو په سر دې لاس راتېر کړ؛ نو هلته بیا د خلکو په منځ کې خپل ځان پیدا کوې. کوښښ کوه چې په خلکو کې ژوند وکړې، له خلکو لرې ژوند مرګ دی، ته کمزوری یې خو که د خلکو منځ کې وې؛ نو ستر ځواک یې، زموږ نیکونو ویلي چې"د خدای زور د خلکو زور دی"

۲۰۱۴ د فبروري ۲۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خوښي

زما په هره خوښۍ بیا هم د غم او ویر سیوری خپور و. زه هېڅکله وزګار نه شوم چې خپله خوښي ونمانځم او له خدایه د هغو شېبو مننه وکړم چې زه یې په کې ستا د مینې په اسمانۍ ډالۍ ونازولم.

زه پوهېږم چې زما د وزګارتیا او مننې کولو وخت هغه مهال راځي، کله چې ستا په لور د یوه اوږده سفر لپاره ملا وتړم او له خپلو ټولو مینه ګرو ملګرو سره په مینه مخه ښه وکړم.

د جون ۱۳مه ۲۰۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان او خدای

سره له دې چې د خدای"ج" په شتون او عظمت يې پوره باور درلود، بې ساري مينه يې ورسره وه او د ځمکې پرمخ يې د هغه د استازي په توګه يوه سپېڅلې دنده اجرا کوله، خو د ادم د دغه زوی په زړه کې بيا هم دا هيلــه وه چـــې خپـــل محبـــوب مخـــامخ لـــه نـــږدې وګـــوري. خدای"ج" ورته وويل چې د دې غوښتنې په اړه دې کوم ممانعت نه لرم، خو ته به يې توان ونه لرې او زما ليدل به درته ګران وي، خو بنده د خپل فطرت له مخې همغسې شله و، غوښتل يې خپل محبوب له نږدې وګوري او خپله دا غوښتنه يې پوره شي.

خدای"ج" ته ګران و او غوښتنه يې قبوله کړه، په يوه توره وهمناکه شپه يې خپل نور د طور پر ځمکه ور وښود، د تلوسې اخيستي انسان سترګو د دغه نامريي جلوو د ليدلو تاب ونه درلود، په کمزوري زړه يې ضعف راغی او په هغه ځمکه ځای پر ځای کېناست چې د خپل خالق د ښکلا او عظمت جلوو په خپل نور کې رانغاړلې وه.

کله چې را په خود شو او خپله نړۍ يې حس کړه، بيايې نو هېڅ وخت هم دا غوښتنه ونه کړه او سر په سجده پرېوت، ټولو کايناتو يې ننداره کوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای هم په مینه ورته کتل. دا د خدای"ج" او انسان تر منځ لیدنه وه. دې انسان له دې پېښې وروسته خپل پیغام ټولو پیروانو ته ورساوه او د ټولو باور د خپل خالق پرعظمت او مهربانۍ لا زیات شو.

له هغې ورځې پېړۍ او زماني تېرې شوې، خدای"ج" خپله مینه، مهربانۍ او غضب په بېلابېلو بڼو انسانانو ته ورښکاره کړ، خو اوسنی انسان دومره سپین سترګی شوی چې سترګې یې د دې مینې او مهربانۍ پر جلوو هم نه برېښي، ښايي ړوند شوی وي چې د خپل خالق مینه او غوسه نه شي درک کولی.

دا خو لا پرېږده، هغه ځمکه یې هم په خپلو وینو ولړله چې په طور کې خدای"ج" د خپل جلال او جمال په نامریي جلوو ښکل کړې او وینځلې وه، د هغه ګران استازي پرې هملته سجده لګولې او د بندګۍ تلپاتې ورمې یې پرې شیندلې وې.

د اوسنۍ زماني انسان، چې د خدای"ج" مینه او مهرباني نه شي درک کولی، زړونه یې د جلال په نوراني وړانګو نه دي لمبېدلي؛ نو د جلال او غرور وېره هم د هغه په وجود کې ځای نه لري، دی چې خپله ځان د جلال او جمال خاوند ته نه ورنږدې کوي، نو هغه به څنګه دده سره مینې او خبرو ته را وړاندې شي.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۰ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځه

ته د اور او وینو د هېواد، هغه په وینو سره ګلغوټۍ یې چې خلک دې یوازې له رنګ او ښکلا خوند اخلي، خو کله یې هم دا سوچ نه دی کړی چې ستا سور رنګ له څه جوړ شوی او ولې په وینو سره یې؟
ته هغه اسماني پرښته یې چې د خدای په نړۍ کې، په اور سوې او سوزنده ځمکه را کوزه شوې، خو د دې پرځای چې د پښو نازکې ګوتې دې، له سوزېدو وساتي، خپل مخ دې راپټ کړ، خپله انساني ښکلا دې په تور پړوونې کې را ونغاړله.

ته پرښته یې! ته د نارینه ښکلا او ځواک یې، ته هغه پرانېستې کتاب یې چې هر څوک دې نه شي لوستلی او په ژبه دې یو اځې هغه کسان پوهېږي چې د معنویت په اوبو یې خپلې سترګې وینځلې وي. هو ته پرښته یې! هغه پرښته چې په سپینو جامو دې د دې خاورې غبار او لوګی پرېوتی، خو رنګ دې نه دی بایللی.

۲۰۱۴ د جنوري ۲۹مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازادۍ ورمه

مور يې په زندان کې وه. تل به يې خپل کوچني ماشوم ته چې په زندان کې زېږدلی و، د بهرنۍ او ازادې نړۍ کيسې کولې. خپل ماشومتوب به يې ورته يادوه، خو کوچنی زوی به يې له خبرو ستړی شو؛ د زندان د تنګې کړکۍ په وسپنيزو پنجرو به يې نازکې ګوتې کېښودې او بيا به يې سر د مور په غاړه د ننه کړ، د ازادۍ ښکلې ورمه به يې حس کړه.

د مور سترګې به يې هم له اوښکو ډکې شوې، حالت به يې هغې ښوونکې ته ورته و چې په درس پوهېږي، خو خپل زده کوونکي نه شي پوهولی. پوهېده چې خپل ماشوم ته ښکلي دروغ وايي، زر به يې پنجرې ته شا کړه، په تنګه کوټه کې به تياره خوره شوه او نور به نو د دې سيوري هم نه ښکارېده.

۲۰۱۳ دسمبر ۲۹ مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خدای دې سپارم

د مخه ښې پرمهال مې مخې ته مه ودرېږه، هسې نه چې په چیغو چیغو ټوله کوڅه خبره کړم او ته له هغه سفره پاتې شې چې زما لپاره یې کوې. زه چې اوده وم، ته پاڅه، ولاړ شه او چې له کوره ښه لرې شوې، نو په خپلو غوږونو کې ګوتې کېږده، یا دې مبایل کې کومه سندره اوره، ځکه چې هلته به زما چیغې د تم کېدو نه وي او نه به د چا پروا ولرم.

مه بې زړه کېږه، هر څه په زړه تېر کړه، خو راستون نه شې، ځکه ستا سفر زما لپاره دی او زه مې خپل ګران ته ځای پرځای ناستې نه، حرکت او سفر غوره ګڼم هو ګرانه!

په خدای دې سپارم!

۲۰۱۳ د اګست ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروغ

کله چې ټول طبیعت زما د محبوب جامې واغوندي او هره خوا راته یوازې د هغې په څېرو پوښلې ښکاره شي، نو زما خپله څېره به هم پردې وي، ځکه چې زه هم د طبیعت یوه برخه یم او ټولو ته به په کې ته ښکارې، اوس راته ووایه چې تا له خلکو څنګه پټه کړم او تر کومه به ورته دا کمزوري دروغ وایم چې زه دې نه پېژنم؟

۲۰۱۳ د اپریل ۱۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندرغاړې

همدا اوس مې هم په غوږونو کې ستا د تازه سندرې شور څپې وهي، په تالار کې د ناستو کسانو د لاسونو چکچکو مې د اوربدو حس دومره کمزوری کړی چې د خپل زړه دربا هم نه اورم.

باید وپوهېږې چې ما درته هېڅکله هم لاس نه دی پړکولی، زه هېڅ ته هم د کاذب شخصیت ورکولو عادت نه لرم. ما درته په تالار کې ډېرې چیغې ووهلې، چا مې غږ وانهورېده، دا دي یو ځل بیا درته وایم:

هغه ښاغلي چې تا ستایي او چکچکې درته وهي، هغوی ستا د هنر، اداګانو او سندرو مینه وال نه، بلکې ستا د وجود او ښکلا لېونیان دي، ځکه ستا هنر لا هغه مقام ته نه دی رسېدلی چې په زرګونو زړونه په یوه شور وپاروي.

۲۰۱۳ د نومبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندۍ کیسه

ځو پېړۍ وړاندې په دې جونګړه کې یو مین اوسېده، د شاوخوا ټولو کلو لارې او کوڅې یې له زهیرو او کاواکه قدمونو سره اشنا وې، خو هېڅکله هم پر دې بریالی نه شو چې د رواجونو له فولادي دېوالونو او سرو کرښو هــا خــوا د خپلــې مینــې پــه رنګینــه نــړۍ کــې قــدم کېــږدي. هغه په خپل دې ارمان پسې ملنګ او یوه شپه په خپله جونګړه کې لـه یـو عالم ناهیلیو او ماتو سره مړ شو. پاک زړو کلیوالو له هدیرې لرې په خپله جـونګړه کــې خښ کـړ، خــو د مینــې کیســه یــې ژونــدۍ پــاتې شــوه.

یوه پېړۍ وروسته یې د هغه پر جونګړه یو ښکلی زیارت او دنګ څلی جوړ کړ، پـه ډېر کم وخت کې پـه ټولـه دره کې د یـوه لـوی انسـان پـه نـوم مشهور شو. اوس ورته سهار او ماښام مینان راځي، د زیـارت جنډې یـې ښــکلوي، تــر همدغــه دنــګ څلــي لانــدې اوښــکې تویــوي. له دوی نه هر یو له خپل محبوب سره ترې د وصال هیله او دعـا کـوي، خو هغوی نه پوهېږي چې تر دغه څلي لاندې ویده انسان خپلـه هم پـه همدې ارمان له نړۍ سره مخه ښه کړې او تر دوی هم بې وسه و.

۲۰۱۴د اکتوبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکنالوژي

د پوهنتون د مطالعې او معلوماتو په تالار کې د پوهنتون یوه افغان پروفیسور په بشري ژوند د معاصرې ټکنالوژۍ د اغېزو او سترو ګټو په اړه لکچر ورکاوه.

د نړۍ د بېلابېلو هېوادونو محصلین او د همدې پوهنتون استادان ورته غلي ناست او د پروفیسور مطالعې او معلوماتو ته ګوته په غاښ وو.

پروفیسور له یو ساعت لکچر وروسته د ګډونوالو په چکچکو بېرته خپلې څوکۍ ته را کوز شو، ټول ورته د درناوي په دود په خپلو ځایونو کې ودرېدل او په سترګو کې یې ورځخه بې ساري مننه په څپو وه.
له څنډ پرته د څو دقیقو تفریح لپاره د ستیج شاته د ټلویزیون لوی لګېدلی سکرین روښانه شو، د کوم اروپایي ساینسي ټلویزیوني چینل خبرونه پیل شول .

د امریکا د ناسا ادارې د نوو پرمختګونو او سپوږمکیو په اړه تازه راپور خپرېده، په مریخ او نورو سیارو کې د انسانانو د ژوند د امکان برابرولو په هکله خبرې روانې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د راپـور لـه خلاصـېدو سره پـه ټلويزيـون ناڅاپـه د افغانسـتان تصـوير راغی، د چاپيريال او طبيعت په اړه يو راپـور پيـل شـو، د ختېنو کورونو ور هـا خـوا پـه غرونـو او کرونـدو کـې خلکـو د ځـان تودولـو او سـونګ د لرګيو لپاره شنې ونې پرې کولې.په بله صحنه کې څو ماشومانو د اوبو په روان ټانکر پسې بوشکې په لاس منډې وهلې .

ټولو محصلينو او استادانو د افغان پروفيسور خوا ته سترګې واړولې، د پروفيسور په تندي خولې را ماتې وې او د نيکتايي پـه څنډه يـې ژر ژر خپلې عينکې پاکولې.

۲۰۱۵ د فبروري ۱۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړیتوب

درې واړو ماشومانو د هوټل مخې ته په پلاستیکي کڅوړو کې کاغذونه او خځلې ټولولې، هوا سړه وه، د باران له یخې څپې سره زړه نا زړه په مخامخ هوټل ورننوتل، د بخارۍ له تودې هوا سره یې د رنګارنګ خوراکونو بوي هم پزې وتخنولې.

د هوټل د خدمتګارانو له وېرې د بوټ وبستلو په ځای کې غلي ودرېدل، د خلکو خنداګانې او خبرې یې اورېدې، څنګ ته په دېوال لګېدلي ټلویزیون ته یې پام شو.

ډله ښکلو کوچنیو نجونو او هلکانو په تودو جامو کې لوبې کولې، په بله صحنه کې د اوږده مېز له پاسه ډوډۍ ورته ایښې وه او خندل یې، له یوه موزیک وروسته بله صحنه را ښکاره شوه د کتابونو له کڅوړو سره په یوه مرمرین دهلېز کې روان وو، د کومې موسسې خارجي کارکوونکو ورته چکچکې وهلې، د ټلویزیون په صفحه په غټو کرښو ولیکل شول"ماشومانو ته لومړیتوب"

خو همدا شېبه د هوټل د دوو خدمتګارانو پام ور واوښت، د بخارۍ له څنګه یې لرګي را اوچت کړل او د ټلویزیون څنګ ته په ولاړو ماشومانو یې ور منډې کړې.

ماشومانو له وېرې شاوخوا وکتل، د هېڅ پام هم دوی ته نه و، په یوه منډه د هوټل له دروازې ووتل او تر وړاندې سړک پورې یې د هوټل د خدمتګارانو له وېرې په باران کې منډې وهلې.

د فبروري ۸مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا او ملنګ

په زرګونو ښو او ښېرو راځرګنده شوې، په هره ښه کې تر پخوا ښکلې او زړه را ښکوونکې وې، کله به دې په ښبښه يي پيالـه کې د بندي سپين نرګس جامي اغوښتې وې او کله به د لرې دښتې د تندي وهلي غـاټول پـه ښېر مړاوې ولاړه وې.

تا غوښتل چې په خپلو دې ټولو پردو کې زما ستره مينه و ازمايې، زما له سترګو او زړه نه امتحان واخلې، خو ما پـه خپلـه مينـه لـه بـاور ور هـا خـوا ايمـان هـم درلـود او سـتا پـه هره ښه کـې مـې يـوازې سـتا د زړه او ضـمير سپېڅلې ورېمه حس کوله.

زه پوهېږم چې دا تـه يې او ټوله يوه ښکلا ده چې د يوه ملنګ انسـان د زړه او نظر امتحـان اخلـې، خـو نـه پـوهېږي چـې د هغـه زړه هـم د خپـل نظـر د پنجرو شاته بنديوان دی او له خپل زندان سره بې کچې مينه لري.

۲۰۱۵ د فبرورې ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیر

د روغتون په انتظار خونه کې يې په لړګينه چوکۍ اړخونه بدلول، د روغتون سپين سرې خدمتګاره ور غوږ ته شوه .

زويه اند ېښنه مه کوه! خدای به هر څه پخير تېر کړي، دا د ځوم اولاد دی؟

سړي په اندېښنه سر اوچت کړ

پنځم... ټولې لوڼې دي. کاش چې خدای دا ځل زوی راکړي.

سپين سرې لږ جدي او غوسه شوه .

هی زويه! دا څه وايې، لور او زوی يې چا په کې را ايستلي، هېڅ توپير نه لري، په دې خبره ګنهګارېږې، د خدای غضب به دربانديې نازل شي...

سپين سرې د زوی او لور د برابرښت په اړه خبرې کولې چې د دهليز په کونج کې له لګېدلي وړوکي لاسپيکر غږ وشو. سپين سرې په منډه ولاړه او يوه شېبه وروسته بېرته هغه کس ته راغله.

مبارک شه! پخير تېر شو، د اولادونو مور رکه روغه ده او...

سړي خبره ورپرې کړه

ياني بيا هم نجلۍ ده؟

سپين سرې د هو په دود سر وخوځاوه او د سړي په جيب يې سترګې وګنډلې .

زما زېرې... يوازې درې سوه اوغانۍ(افغانۍ) که هلک وی، بيا مې اووه سوه اوغانۍ درنه اخيستې!

د فبروري ۲مه ۲۰۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سولې ته!

اوس نو ته هم زما د ستومانه ژوند د کتاب په پاڼو کې يوه ورکه هيله شوې. له تا سره زما مينه ازلي وه، ته زما د نيکه د پټکي ګل او د شملې عظمت وې، ته زما د نيا د ټيکري غرور او سپېڅلتيا وې، خو نن د داسې ناولو کسانو تورو منګولو او دروغجنو ژبو ته لوېدلې يې چې په غوښتلو دې شرمېږم.

هغوی چې په تا پسې نارې وهي، له تا سره يوه زره هم مينه نه لري او وجدان يې د جګړې په دوزخي لمبو کې داسې سوځېدلی او تک تور دی چې د مينې په تباشير پرې د جنت د کلمې يو توری هم نه شي ليکل کېدلی.

ته ډېره سپېڅلې يې، خو دغه پست ضميره او پلورل شوو سوداګرو له مورږ نه په ډېره لويه بيه اخيستې يې، تا اوس د هغوی په رنګ شوې يې، زما په شعرونو او نورو کيسو کې ستا لپاره يوه زره ځای هم نشته.

زه اوس له دې نمايشي افسانو سره هېڅ مينه نه لرم. ته اوس د جګړې رښتيني کيسه يې او د جګړې له هغو سوداګرو سره اوسېږې چې تش ستا په نوم مين دي، خو روح يې دې په خپلو تورو منګولو له ستوني نيولی. بيا هم هيله کوم، رانه خپه نه شې، زه دې په دې جامو کې نه غواړم.

۲۰۱۵ د جنوري ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اریکه

زموږ اریکه ډېره عجیبه وه، نه ماته ځان د هغې ښوونکې ښکارېده او نه هم د هغې پوهه د زده کوونکو په څېر ابتدایي او کمه وه. د ژوند ډېر داسې اړخونه به وو چې ما به له یوې زوایې ورته کتل، خو هغې له بلې او د نظرونو دې اتصال به د بشپړتیا تر پولې رسولو.
زموږ دواړو موخه یوه وه او د فطرت په پټو ښکلاوو پسې سترې ستومانه وو، خو په دې مزل کې مو یو ډېر څه له یو بل نه زده کړل، هغې ماته مینه را وښوده او ما د مینې پاللو او ښکلا ستاینې روزنه ورکړه.
هغې زما په مخکې د خپلې ښکلا زرین کتاب پرانېښت او ما ددې کتاب په تورو او څپرکو کې د ځان ورکولو او د ابدي حسن د موندلو او لټون هنر وریاد کړ. موږ دواړه د یوه بل ښوونکي او زده کوونکي یو .
زموږ اړیکه ډېره سپېڅلې او عجیبه ده، کله چې سره مخامخ کېږو زړونه مو یو بل ته له ډېر درناوي او مینې زرې زرې وي او یو ډول نه هېرېدونکی خوږلت په کې ځپې وهي.
زموږ لومړۍ ډالۍ د یو بل ستاینه او له مننې ور ها خوا په خاموشو ژبو کې پټ رضایت دی چې له پنځو حواسو وړاندې یې له روح سره تار غځولی.

۲۰۱۵ د جنوري ۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاعرانه عظمت

زه هم نوی ورغلی وم، په ښار کې هر څه راته عجیبه ښکارېدل او په محفل کې لګېدلو شمعو او څراغونو مې سترګې بربښولې. تر ټولو عجیبه راته د خلکو هغه خوښي وه چې محفل ته یې د ښار د سترشاعر د راتلو لپاره څرګندوله او په بیا بیا یې له کوچنۍ ماڼۍ بهر په سرو ګلونو فرش کړې لارې ته کتل.

حیران وم چې دا خلک ولې د خپل ښار دې شاعر ته دومره درناوی لري، شېبه وروسته چوپتیا خوره شوه، ټول ولاړ کسان په تعظیم ودرېدل، د هغه د ګرانښت او درناوي راز را څرګند شو.

د خلکو د یوې کړۍ په منځ کې یو ملنګ مزاجه وچ ډنګر کس مخ پر وړاندې را روان و.

هر چاته یې په موسکو شونډو کتل او لاسونه یې په خپله سینه د درناوي په دود سر په سر ایښې وو، ایله چې د هغه د درناوي او ګرانښت په راز وپوهېدم.

هغه د ښار د واکمنانو او خانانو خلاف له خلکو څو قدمه وړاندې نه بلکې په منځ کې په متینو قدمونو او شاعرانه عظمت سره را روان و. ټولو ورته د شور او چکچو پر ځای په خپلو سترګو او لاسونو د پېرزوینې ډالۍ وړاندې کولې او له ډېر درناوي چوپه خوله، خو له یو عالم خوښۍ سره زموږ په خوا را روان و.

۲۰۱۵ د جنوري ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

معصوم زړه

هغه دومره په رنګونو او سینګار کې ډوبه وه چې زما د لیدو پر مهال یې هم د سترګو او نظر شاهین له مانه ډېر لرې د خپلې ښکلا له دنګ او رنګین غره طوافونه کول. یوازې هغه خبرې مې ورته زړه را ښکوونکې وې چې د هغې ښکلا او شخصیت مې په کې ستايلی و. دا هغه وخت نه پوهېده چې زما له ذهن او زړه نه یې پخوانی معصوم انځور په ورانېدو دی، کټ مټ لکه په کنګل کښل شوی انځور چې د لمر له راختو سره ویلېږي.

هغې خپل ژوند د ځان لپاره بې کچې ګران کړی و ، ما غوښتل چې په خبرو کې مې یوازې سپېڅلی زړه پیدا کړي، خو هغې خپل زړه پټ کړی و ، په رنګونو کې د پټې مجسمې ننداره مې کوله، غوښتل یې یو بې الایشه او د معصوم زړه لرونکی ځوان ځان ته تسلیم کړي.

زه مغروره نه وم، خو ځکه ورنه د تل لپاره همداسې روان شوم چې موږ د یوه او بل لپاره نه وو ، زما سترګې د هغې د سپېڅلي زړه او معصومې خبرې د ننداري لپاره تږې وې، خو هغه په خپل ظاهر کې ورکه وه، سترګې یې ښکلې، خو زه په کې نه ښکارېدم او ګڼ تصویرونه په کې ځلېدل.

۲۰۱۴ د نومبر ۱۸مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ او ښکاري

د ښکار شوې او تېښتي هوسۍ له پاره زورور او کمزوری ښکاري څه توپیر نه لري، د زورور او لوی ښکاري له راتګ سره یوازې کمزوری ښکاري خپل ښکار زورو ته پرېږدي، خو ښکار شوې هوسۍ ترهمغسې څېرونکو پنجو او غاښونو لاندې وي. هغه یوازې په بې ساري حسرت سره د خپلو غوښو د شکولو درد زغمي او په یوه بله بڼه د مرګ او ژوند تر منځ په کشمکش کې راګیر وي.

۲۰۱۵ د مارچ، ۱ نېټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیطاني جالونه

ما خپل ماشومتوب د ښار له شور ماشور او مصنوعي رڼاګانو ډېر لرې د کلي او غرونو په طبیعي غېږ کې تېر کړی، د سپوږمۍ رڼا ته مې تر لرې پرتو درو سترګې غړولې او خپله څېره مې د لومړي ځل لپاره د غرني فطرت په هنداره کې لیدلې ده.

هلته مې روح د لومړي ځل لپاره د سیند، کروندو، ویالو، چونګښو او بادونو له شور او زوږ سره پیوند واخیست، زما غوږونه تر هر څه وړاندې د کلیوالي سوچه سندرو، د شپنو له شپېلۍ، د کوچیانو د رمو له ګونګرو او د زاڼو له کاغ او کوغ سره اشنا شول چې له هرې غرېزې څپې یې سپېڅلتیا څڅېده او زه یې د یوې خاموشه سېمفوني روږدی او مین کړی وم.

خو په ځوانۍ کې له دغه جنتي نړۍ محروم شوم، د یوه تبعید شوي په څېر مې سترګې پټې کړې او چې غړولې مې د غږونو د یوه داسې ناپایه سمندر په غاړه ولاړ وم چې مصنوعي شور یې ټوله فضا په سر اخیستې وه.

په هوا کې د زرګونو راګونو او سندرو زمزمې خورې وې چې مخاطب یې نه معلومېده، لوری او ټاټوبی یې نه و، دلته مصنوعي سازونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېگانه غرونه زما پر غورونو بد لګېدل، د هرې منظرې او انځور تر شا تور سیوري بهېدل .

په فضا کې ټول غځېدلي مزي په لوګیو ککړ وو، د غرونو زرین سمندر په کې هره خوا لارې کولې ، د ښکلو او رنګینو غرونو دا لطافت هغسې راز او نیاز ته نه پاتې کېده او په یوه زرینه ښیښه هر څه را څرګندېدل او خاص او عامو یې ننداره کوله.

د غرونو دغه بهیر د شپې د چوپتیا پر تقدس هم داغ ایښی و، د سپوږمۍ جلوې په کې ورکې وې، ازانګې یې د ښایښت او سپېڅلتیا تر اسمان پورې نه رسېدې، هر څه د یوه ستړي هوس په لور ښکلې بلنې ته ورته وو؛ نوځکه خو زه ورته له شیطاني جالونو پرته بل نوم نه شم ورکولی.

۲۰۱۴ د نومبر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکتون

د بهرني دفتر مدير د خپلې کاري مرکې پوښتنې پای ته ورسولې، په څوکۍ کې يې ارامه ډډه ووهله، يوه بل همکار يې خپله څوکۍ زما لور ته وڅرخوله او له مصنوعي موسکا سره يې زياته کړه.

ښاغليه! دا وې ستا د زده کړې، کاري تجربې او مهارتونو پوښتنې، اوس به دې لږ تېر ژوند ته ورشو، بيخي ماشومتوب ته دې، کېدای شي د ورکتون له يادونو او زده کړې دې څه په ياد وي، څنګه او چېرته و؟

پوښتنه يې راته عجيبه ښکاره شوه، يو کليوال هلک او ورکتون! بيا دا موضوع له کاري مرکې سره څه تړاو لري، دوی فکر کوي چې موږ هم د بهرنيانو په څېرعمر تېر کړی!

غلی وم، هغه بيا موټې کړي لاسونه تر زنه لاندې کړل او د عينکو له پاسه يې راته وکتل. ولې غلی شوی، يو څه ووايه، کله کله بايد داسې عجيبه پوښتنې هم ځواب کړې...

همغه شېبه مې ذهن د دفتر له رنګينې ماڼۍ او بيا د ښار له سترياوو او شور ماشور ډېر لرې والوت، سترګې مې پټې کړې، ماشوم شوم، په ختينو کوڅو کې د ماشومانو شور ماشور، د مرغانو چغ او چوغ، په خاورو سپېره او په لوبو بوخت همزولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وړکتون، زما د مور غېږ وه، زما مور يوازې زما پالنې، خوښ ساتلو، نازولو او لوېولو ته کار ويلی و، هغې ټوله نړۍ زما لپاره د خپل کور ځلورو دېوالونو ته راوړې وه، هغې خپلې ټولې خوښې، هيلې، خنداوې، نازونه، وياړونه، ستره مينه او ... ماته راکړي وو.

زما د وړکتون دروازه زما د مور غېږ وه، ما د يوې لويې کلا له سترو دېوالونو ليدل چې وړاندې په سترو ونو کې پسرلني مرغان خپلو بچيانو ته له ځالو د الوت، لرې باغونو ته د تګ راتګ او سندرو ويلو چل ځنګه ور زده کوي.

نرم بادونه د کلي د زړو او تاندو ونو څانګې ځنګه له يو بل سره اشنا کوي، له بڼ ور ها خوا د غره په لمن کې له غوړېدو ګلونو ځنګه خوشبويي را ټولوي او بيا يې ځومره په مهربانۍ زما پر وړکتون پاشي.

څاروي، شپانه، کوچيان، د کلي د جومات مناره، په برج ناستې کوترې، د کروندو ځنګ ته روان سيند، د ويالو د غاړو ويلنې، په کروندو کې د چونګښو اوازونه، د سنځلو، منو، د رمو د شرنګانيو، ځوړوبيو او چينو شرنګا شرنګ او ورېمې راته ځنګه د ماشومتوب مهربانه سندرې وايي.

له مور پرته مې د ځومره، زړو، ځوانانو، بوډاګانو، تر خپلو هم نږدې پردو زما په سر د مينې او مهربانۍ لاسونه چتر کړي، په يوه درد مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهربانۍ زرګونه خواخوږې سترګې را اوړي او په یوه موسکا مې د زرګونو څېرو پر شونډو د خوښۍ پسرلي لمنه غوړوي.

زما وړکتون د یوې دروازې پر ځای سلګونه دروازې درلودې، په هره دروازه کې راته سلګونو غېږو ځای را کړی و، سلګونو شونډو ښکلولم او د ډالیو په باران کې به بېرته خپلې دروازې ته درېدم.

هلته د څو محدود پاڼو پر ځای د مینې او مهربانۍ زرګونه کتابونه لوستل کېدل، هلته راته سلګونو ښوونکو د خپل زړه او تندي پاڼې پرانېستې وې، زما روح ته یې نامریي روزنه او پالنه ورکوله. زما له مور پرته سلګونه نورو میندو هم زما د روښانه راتلونکي خوبونه لیدل او د اخترونو په تمه هره ورځ د اختر په څېر وه.

بهرنۍ مې په اوږه لاس کېښود، سترګې مې وغړولې، په مخامخ لګېدلې سپینه تخته یې څو کرښې لیکلې وې او د کلیوالي سیمو څو انځورونه یې کښلي وو، لاس مې یې ټینګ کړ او بیا یې په هیجاني انداز راته وویل

بس همدومره، رښتیا دې وویل، له تا مننه، تا را وښودل چې ستاسې وړکتونونه څومره غني، لوی، ښکلي او مهربانه او زموږ څومره کوچني، تنګ او د ښکلو زندانونو په څېر دي.

۲۰۱۵ د سپټمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاذب غرور

د کمزورو وزرونو خاوند ته یې وویل: ته په هوا کې تر ټولو الوتونکو د اوچت الوت حقدار یې، هېڅوک هم حق نه لري چې تر تا لوړ پرواز وکړي. هر وخت چې څوک درنه اوچت شول؛ وژل یې درته روا دي.

وزرماتي ته یې وویل: هېڅ اندېښنه مه کوه، ستا مات وزر ستا شان او دبدبه هېڅکله نه شي کمولی، د درد زغمل ستا له شان او پرتم سره نه ښايي، د وزر جوړېدو صبر ستا غرور ماتوي، که خپل مات وزر دې په بېخ کې له ځانه پرې کړې، بیا به هم د الوتونکو پاچا وې.

ښکاري ته یې وویل: صاحبه! ستا د غېشو ځلا او د لیندۍ زور د لمر روښنايي او د بادونو لوری او مسیر بدلوي، ستا حق دی چې د دې ځنګل ټول الوتونکي له خپل ذوق سره سم په پوره درناوي ښکار کړې او په کبابونو یې خپل مهربانه روح تازه کړې.

دا کیسه تر اوسه هم په دې ځنګلي بڼ کې روانه ده، دلته هر چاته خپل سیوری د خپل قد و قامت څو چنده ښکاري او د وجدان زهرجن فصل یې د کاذب غرور او ځان غوښتنې له تروو اوبو خړوبېږي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تږې سترګې

راته ويې ويل:

د فکر مرغه دې ازاد پربږده، پرېږده چې په ازاده هوا کې خپل وچ شوي وزرونه وغوړوي، خپلې زرينې او طلايي بڼکې د لمر په ځلا کې نورو ته څرګندې کړي، خو شاته يې په خپلو لاسونو کې قيچي، تور دامونه او ګڼې لومې نيولې وې.

ماته يې ويل

د انګړ دروازه دې خلاصه پرېږده، پرېږده چې دا بندي ګلونه دې تازه هوا حس کړي، لارويان حيران کړي، ورمې يې په تولـه کوڅه کې خورې شي او ژبې يې په صفتونو پيل وکړي، خو خپل ګلدانونه يې په تنتو ښيښې پوښونو کې ايسار کړي وو او د کور د انګړ لـه پاسه يې وسپنيز چتر ابښی و.

پاس اسمان ته مې وکتل، سترګې مې د لمر له رڼا ډکې کړې، ارام شوم، لکه د دښتې جل وهلی چې د يخو اوبو په چينه ور پرېوځي، غوښتل مې سترګې ورسره مخامخ کړم، تږې سترګې يې ټيټې کړم او اغوستی نقاب يې وسوځوم، خو هغه تښتی و او پلونه يې په وينو سره وو.

۲۰۱۵ د سپټمبر ۱۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واکمن تصویر

د ښار په ګڼه ګوڼه کې لیکه موټر ولاړ وو. یوه کوچني ماشوم د هېواد د څو لسیزو واکمنانو د لویو او کوچنیو رنګارنګ انځورو ګېډۍ په غېږ کې نیولې وه، دوړ یې مخ بې رنګه کړی و، په نوبت سره د هر موټر څنګ ته ور نږدې کېده او بندو ښېښو ته یې تصویرونه نیول.

ټولو به لومړی انځورونو او بیا ماشوم ته بد بد وکتل، ماشوم به هم خپل انځورونه له سترګو تېر کړل، ناهیلی به شو او بیا به یې بل موټر ته لاس اوږد کړ.

د څنګ موټر نه یوه عینکي ځوان چې کاغذونه او عریضې په ګونډو ایښې وې، د موټر ښېښه ښکته کړه، ماشوم یې په اشاره د ځان خواته را وغوښت.

د ماشوم په سپېره تندي کې خوښي وځلېده، ځوان د عکسونو بنډل دزړه له پاسه چاڼ کړ، د هېواد اوسنی واکمن تر ټولو لوی عکس یې په کې پیدا کړ، ماشوم ته یې له ښودلو پیسو یو څو زیاتې ورکړې، ماشوم په منډه روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان لومړی په غبرګ کې ابښو پانو ته وکتل، په یوه پانه یې څو لاسلیکونه له سترګو تېر کړل او بیا یې د واکمن تصویر په خپل ټول زور ومروړه، څېرې یې کړ او ټوټې یې له ښېښې لاندې وغورځېدلې.

موټرو حرکت وکړ، د خاورو او ګرد یوې کمزورې څپې د څېرې شوي تصویر ټوټې په پلې لاره خورې ورکړې کړې او د لارویانو په پښو کې ورکې شوې.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرین خپرکي

ته په زرو خپرو او زرو بڼو راخرګنده شوې، د زمان هرې شېبې دې د ښکلا په رنګین کتاب کې د نازونو او کرشمو لسګونه زرین خپرکي پرانېستل، خو زه زر سترګی نه وم، د هر رنګ او ښکلا مریدي مې نه وه کړې.

زما سترګو د زمان په دې پرانستي کتاب کې یوازې یوه خوږه ژبه او یو ابدي ښایست لوستی و.

زه او سترګې مې لا د یو بل په واک کې وو، زما سترګې له اوښکو او بې ساري درد ډکې وې، خو وخت لا تر اوسه ورته د بدلېدو د هنرخپرکی نه و پرانېستی او د خپل لید دایره ورته ښه خرګنده وه.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله او ماشوم

د پاچا ځانګړی استازی د خپلو وسله والو ساتونکو په دایره کې یوه کلیوال ښوونځي ته ورغی، په ښوونځي کې ورته ځانګړې تیاري نیول شوې وه، ماشومانو له خپلو باغونو د تازه ګلانو راوړې ګېډۍ ور وړاندې کولې او د هغه هر کلی یې کاوه.

استازی له سلام او نمایشي روغبړ وروسته د ښوونځي په دهلېز کې ابښي دریځ ته ورغی، په دېوالونو د سولې په اړه د ماشومانو په نازکو ګوتو لیکلې پردې او کاغذي ټوټې را ځوړندې وې، په ځیر ځیر یې ورته وکتل او خبرې یې پیل کړې.

موږ ټول سولې ته اړتیا لرو، سوله ژوند دی، ښکلا ده، ساه ده، زموږ د معظم پاچا هیله ده ، د ژوند یو بل نوم دی او... خبرې یې اوږدې شوې، ښوونکو ورته سرونه خوځول، خو له لومړۍ څوکۍ ورته یو وچ کلک او د ځلانده سترګو خاوند زده کوونکی اوچت شو، د هغه خبرې یې پرې کړې. ښاغلیه! په دې خبرو خو زه ډېر مخکې پوهېدم، مور مې په غېږ او زانګو کې راته کړې وې، ته چې د کومې سولې خبرې کوې، هغې له ډېر پخوا نه زموږ په زړونو کې د یوې اغلې مېلمنې په توګه ژوند درلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو جګړه لا پاتې ده، جګړه لا هم ستاسې په څېر ښاغلو ته ښکلې ښکاري، مينه ورسره لري، په يوازيتوب او خيالونو کې يې پالي، مننه يې کوي چې دوی ته يې مقام او ستر نوم ورکړی. سوداګري پرې کوي، شپه له جګړې او ورځ له سولې سره تېروي.

ماته ښکاري چې ستا او ستا د شاهي ملګرو ذهن او زړه اوس هم په جګړه پايي، سوله مو د يوې بې وزلې سوالګرې په څېر رټلې، ستاسې دنګې ماڼۍ، جاه و جلال، سپين رنګونه، نرم لاسونه او شاهانه لباسونه د همدې جګړې له لمبو راوتلي.

تاسې ددې جګړې اور خپله بل ساتلی، نور په کې سوځي، خو تاسې يې په رڼا کې وړاندې ځی، خپل لوری او منزل لټوی، خپل نازولي ماشومان او ميندې ورنه لرې تنښتوی، خو موږ په کې هره شېبه سوځو. هغوی چې ستاسې د لارې خنډ ګرځي، بايد په همدې اور کې وسوځي، ستاسې له مخې چپ شي، چې هسې نه يوه ورځ ستاسې په څېر د يوه ښکلي او ارام ژوند خوند وڅکي، ستاسې په څېر شاهانه ژوند پيدا کړي ، ځانته دنګه ماڼۍ جوړه کړي او له جګړې يې زړه تور شي. تاسې لا تر اوسه له خپل ځان سره سوله نه ده کړې، تاسې لا د خپل ذهن د جګړې دوزخي اور نه دی مړ کړی، د نورو مرګونی درد مو خپل نه دی ګڼلی، دا خاوره مو د مغروره پلونو پر ځای په تندي او شونډو نه ده ښکلې کړې، نو څنګه به سوله خپل پاسته لاسونه ستاسې دغاړې امېل کړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسې ماښيو ته چې هر سهار د رنګارنګ او تازه ګلونو ګېډۍ درځي، هغه دلته زموږ پلرونه په خپلو اوښکو او خولو ... ماشوم غوښتل خپلې خبرې په لوړ غږ نورې هم وغځوي خو ماشوم ته د "بې ادبه!" او "سپين سترګيه!" نارو زور واخيست.

د پاچا استازي په خپل تندي روانې خولې پاکولې، ځينې ښوونکي د ښښنې په دود ورته لاس په نامه وو، خو ماشوم هسکه غاړه نيولې وه او د پاچا د استازي له مړو سترګو يې عجيبه خوند اخيست.

د ۲۰۱۵ اکتوبر ۲۱مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکایت

اوښکې د مات او ځوربدلي زړه ژبه وي، په دې ژبه پوهېدل تورو او لفظونو ته اړتیا نه لري. هغوی چې ویښ زړه او وجدان لري، په پټو سترګو يې هم لوستلی شي، خو که زړه ماتی او ځوربدلی انسان د خپلو اوښکو په کنګل پخه ډډه ولګوي؛ نوخپله هم په دې رڼه سمندر کې ډوبېږي.

د اوښکو دا ګران بیه مرغلرې باید د فکر او هوډ په کلک تار کې وپېيل شي. یوازې د نورو خواخوږي خپلول بريا نه ده، بريا په دې کې ده چې له دې نازک تاره ځنځير جوړ شي، ظالم او اوښکي بهوونکی پرې کلک وتړل شي.

هغوی چې له ژونده د پېړيو تجربې لري، ټول په دې پوهېدلي چې غوره او خوندور کباب د سکروټو له پاسه د خپلو اوښکو په څاڅکو پخېږي او پرلپسې اوښکې يې د وريت والي سبب ګرځي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۳مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله

پولیسو د ژمي په یوه ساړه ماښام دوه کسه د کوم جرم په تور په خپله څو متره اوږده نظارت خونه کې واچول او دروازه یې پسې بنده کړه.

شپه سخته سړه او تپه تیاره وه، دواړه تورن ښه پوهېدل چې بې ګناه دي، خو له نظارت خونې یې د وتلو کومه لاره هم نشته.

یو ناهیلی شو، دور ته یې ډډه ووهله، خو بل ټوله شپه په اوږده نظارت خونه کې د کوم سوري او سوړې موندلو په لټه قدم وهلو.

هر اواز ته به څک و او هرې چولې ته به یې په دې هیله کتل چې که د یخ نه د بچ کېدو او تېښتې کومه لاره پیدا کړي.

سهار چې د پولیسو امر دروازه پرانېسته، یوه بندي له ډېرو سړو ساه ورکړې وه او دور ته شخ پخ پروت و، خو هغه چې ټوله شپه یې د خلاصون هڅه کوله، وینه یې ګرمه وه او تر اوسه یې هم د ژوند او خلاصون په هیله قدمونه وهل.

د لمر له راختلو سره یو ژوندی سړی او بل مړی له نظارت خونې ویستل شول، د ژوندي کس په لیدو د پولیسو لاسونه لړزېدل او په یخ کې خولې پرې را ماتې وې.

۲۰۱۵ د نومبر ۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپيري تفکر

د ژوند له هرې پېښې او شېبې سره عادي يا هم يو رنګ چلند او په اړه يې يو ډول فکر کول زموږ ژوند ته بدلون نه شي ورکولی، د مازديګر د لمر لوېدو شېبه هېڅکله د سهار د لمر راختلو زرينې شېبې ته نه ده ورته.

په بازار کې له خپل يوه سپين ږيري دوست سره مخامخ کېدل زموږ د يوه ځوان ملګري سره د مخاخ کېدو او خبرو اترو په څېر نه دي.

د هر څه په اړه توپيري تفکر موږ خپل ژوند او نړۍ ته زيات نږدې کوي او پوهه راکوي. د ترکاڼۍ (نجارۍ) په بازار د تېرېدو پرمهال بايد د کړکۍ جوړونکي او تابوت جوړونکي له هټۍ څخه زموږ ليدنه او اخيستنه عادي او يو ډول نه وي.

د ښکلو ماڼيو لپاره د مرمر ډبرو د فابريکې تر څنګ د شناخته جوړونکي او کتيبه ليکونکي هټۍ د کاروبار او پيسو ګټلو وسيلې دي. هغوی خپل کسب ته په يوه سترګه ګوري، خو موږ بايد خپله دويمه سترګه هم فعاله کړو او پر خپلو ټولو حواسو او احساس ورته ځير شو.

چاپيريال او ټولنه د ژوند د زده کړې لپاره پرانېستی کتاب دی، لوستل يې ژوندی حس او ويښ فکر غواړي، د لويو انسانانو د برياراز او پيغام په همدې کې نغښتی دی.

د ۲۰۱۵ د اپريل ۱۷مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپیرونه

د اختر دربیمه ورځ وه، دوه ستړي ستومانه او په ګردونو لړلي کوچیان له لارې را وګرځېدل، په شنه سهار یې په تندیو د ستړیا خولې راماتې وې.

د نږدې یوه پوړیز او ساده کور دروازه یې ور ټک کړه، چای او ډوډۍ یې ترې وغوښتل، خو دروازې ته راغلي کس په بې پروایۍ بهانه ورته وکړه او منفي ځواب یې ورکړ.

ما لیدل چې له همدې کور نه هوا ته د ګرم تناره لوګي اوچتېدل او د خوندورو خوړو او پخې ډوډۍ بوی دواړو وږو لارویانو ته د کور اصلي کیسه کوله.

له دروازې ناهیلي ولاړل، د یوه بل نږدې ښکلي او نسبتا مجلل کور دروازه یې ور ټک کړه، شېبه وروسته ورته یوه کس د دېوال سیوري ته دسترخوان هوار کړ، چای، ډوډۍ او مېوه یې ورته کېښوده.

د ستړو لارویانو په تندي کې مې عجیبه رڼا او خوښي ولیده، د ارام ساه یې واخیسته، دواړه کورونه یې په بیا بیا له سترګو تېرول او له هرې مړۍ سره یې کوربه او د هغه دروازې ته د خوښۍ او مننې په انداز کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند بېلابېلې کچې او تفاوتونه بې څه نه وي، شتمني او بېوزلي زموږ له زړه او نيت سره تړلې، ځينې ټول عمر زيار و زحمت وباسي، خو ژوند يې بدلون نه کوي، ژوند ترې روان وي، ځينې بيا ارام او بې زحمته عمر تېروي، خو ژوند ورپسې خپله روان وي.

هلته پوه شوم چې دا هنر يوازې په زيار او کوښښ کې نه دی، د ژوند ډېرې خوښۍ د انسان په اراده، اخلاص او نورو ته د ورکړې په صفت کې نغښتې چې موږ پرې نه پوهېږو، خو بدله يې لس چنده او سل چنده تر لاسه کوو.

۱۳۹۴ د اختر ۴مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې

ښوونکي مې لاس په لاس کې ټینګ کړ او راته وویل:

ځینې خبرې د شاتو په څېر خوږې وي، اوره يې، خو په خوږلت يې دومره ځان مه روږدی کوه چې يوه ورځ يې وانه ورې، نو غوږونه دې له نورو ترخو خبرو سره د نا اشنايۍ له امله په درد شي.

داسې خبرې هم شته چې د زهرو په څېر او حتی له زهرو ترخې وي، اوره يې، خو همغه شېبه يې له زړه داسې وباسه لکه هېڅ دې چې اورېدلې نه وي، دا تريخوالی ستا زړه او روح ته رېښې کوي او د وخت په تېرېدو دې له ځانه هم پردی کوي.

هغوی چې تاته يې ترخه خبره کړې، يو وخت يې درته په زرګونو خوږې خبرې هم کړې، څه وشول که نن يې بې ارادې يو څه له خولې راووتل او تا له ځانه دومره پردی کړ لکه هېڅ يې چې نه پېژنې.

ته پوه شه چې هغه په زړه کې د پښېمانۍ په سرو سکروټو اوړي را اوړي، خو هغه جرئت يې لا هم ندې موندلی چې تاته د بښنې لپاره راشي. ډاډمن اوسه چې دا شېبه يوه ورځ حتما را تلونکې ده.

۲۰۱۵ د نومبر ۲۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاریخي پاڼه

د کلونو پخوا خبره ده، غور نیکه مې د مرګ او ژوند په کشمکش کې را ګیر و، خو تر وروستیو سلګو وړاندې یې زما نیکه ته یو لیک ورکړ او ورته وویل: زویه! په دې پاڼه کې زما د ټولو دښمنانو نومونه لیکلي دي. که غواړې چې ارام ژوند وکړې؛ نو یو په بل پسې یې له منځه یوسه.

نیکه مې لیک له ځان سره ساتلی و، کله چې هغه هم په جګړه کې د لګېدلي ټپ له امله یوه شپه د ژوند پر وروستۍ پوله ولاړ و؛ لیک یې را واخیست، څو نور نومونه یې هم په کې زیات کړل او لیک یې زما پلار ته په چوپه خوله او لړزېدلو لاسونو تسلیم کړ.

اوس هغه لیک زما له پلار سره دی او زه یې ګورم چې هره شپه ناوخته خپلې عینکې را اخلي او نوې کرښې په کې زیاتوي. زه پوهېږم چې نن یا سبا به دغه لیک له خپل وصیت سره ماته راکوي.

اوس نو زه له عجیبه ذهني جګړې سره مخ یم، ځکه زما تصمیم عجیبه او بل ډول دی، ما پرېکړه کړې چې دغه تاریخي پاڼه له یوې مخې سپینه کړم او خپل زوی ته په کې د انسان په نوم د مینې ښکلی شعر ولیکم.

۲۰۱۴ د سپمبر ۳۰مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاهانه تاج

پــه کوټــه کــې لګېــدلې ډېــوه، اوښــکې، اســویلي او ســلګۍ.
مین فکر کاوه چې همدا ژوند دی او مینه به یوه شپه خامخا ددې کوټې ور ورټکوي، خو بهر د پنځلسم سپوږمۍ وړانګو، ځلېدونکو ستورو او په دره کې خپاره شپني شور ورته د طبعیت د راز او نیاز په زرو ژبو ناري وهلې چې وه ګرانه !

را ووځه، ژوند هلته نه، دلته دی، د مینې لاره ستا د کوټې له مخې نه، بلکې ددې غرونو او ځنګلونو له منځه تېره شوې او د سهار له لمرخرک سره پای ته رسېږي، مینه په تاپسې نه درځي، ته به په مینه پسې ځې.
مینه سوالګره نه ده چې ستا د کوټې بنده دروازه ټک ټک کړي، د هغې په سینو لاسونو کې هغه شاهانه تاج دی چې ستا لپاره یې له ځان سره راوړی.

۲۰۱۵ د دسمبر ۵مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل کلن بوډا او دوې ورځې

سل کلن بوډا په ټول ژوند کې دوه ځله ښار ته راغلی و. لومړی ځل د برش کلن زلمی و، ښار ته په را رسېدو سره يې وليدل چې ټول ښار تورو جنډو او د وير سندرو په سر اخيستی، ټول ښاريان د پاچا تصويرونه له ځان سره وړي او په چيغو ژاړي.

وروسته خبر شو چې نن د هېواد محبوب پاچا مړ شوی، ټول خلک پرې خپه دي، په فضا کې د غم ساندې او سندرې خورې دي، هره خوا وير او ماتم دی، ټول په دې هڅه کې دي که دغه په تابوت يې د ګلونو د يوې ګېډۍ ايښودلو وياړ په نصيب شي. د دغه د برش کلن کليوال زلمي له سترګو هم ناڅاپه اوښکه وڅڅېده.

دويم ځل يې تازه په سل کلنۍ پښه ايښې وه، ښار ته په را رسېدو بيا هم تصادفاً له عجيبه پېښې سره مخ شو، ټول خلک په خوښيو او مېلو سر وو، يوازې شاهي سرتېرو په خپلو څېرو کې د غم او خپګان ښکاره کولو مصنوعي هڅه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان کړوسي يې په لوړ غږ په غوږ کې ورته وويل چې پاچا مړ دی، خو په مرګ يې ټول خوشحاله دي او د هېچا په لاس کې هم د ګلونو ګېډۍ او د وير جنډې نه ښکاري. بوډا وليدل چې د ټولو په شونډو د اختر د ورځې په څېر موسکا خوره ده. په سختۍ يې بې غاښو ورۍ د خندا په دود را څرګندې شوې.

په ښار کې د پخواني پاچا د مړينې ورځ او ستر ماتم يواځې همدې بوډا ته ښه په ياد و، په دې راز او ددې دوو ورځو او دوو پېښو په توپير يوازې همدا په کلي کې لوی شوی او زوړ شوی بوډا پوهېده چې د پاچا او ولس اړيکه څومره سخته او مهمه وي او دا دوې ورځې ولې يو له بل دومره توپير لري!.

۲۰۱۵ د دسمبر ۱۲مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ورځې، اووه فريادونه

لومړی ورځ – لومړی فرياد – پنجشنبه

لمر راوخوت ، زرينې وړانګې يې د ګاډي له کړکيو راپرېوتې، زه په لاره روان يم، سترګې مې برېښي، يو خواته مې غر او بل خوا مې مست روان سيند دی، د لمر وړانګې په دواړو لګېږي خو هم د سيند له زرينو څپو او هم د غرونو له ښېښي کمرونو بېرته انعکاس کوي او زما په سترګو لګي.

بس شېبه په شېبه همدا راته وايي چې د نړۍ په يوه لرې کونج کې چې اوس يو څوک له خوبه راويښ شي او د لمر وړانګې دا پيغام ورکړي چې ګران يې په ډېر لرې سفر روان دی؛ نو څه به کوي؟ ايا د دې ټولو سزا ستا په غاړه نه ده؟ زه هم مخامخ لارې ته وګورم او له ځان سره يوازې "هو" ووايم.

دويمه ورځ – دويم فرياد – جمعه

له مودو وروسته د کور دروازې ته لنډ شوی يم، په ذهن کې مې ببلا ببل سوچونه د ماشومانو غوندې په ترپکو زڅغلي راځغلي، کله وايم مور به څوک خبر وي، څوک به زېری ورباندې کوي؟ څه به وايي؟ په کوم ځای به مې ښکل کړي له ډېرې غوسې نه خو به په مخ څپېړه نه راکوي؟

په شونډو مې موسکا خوره شي، پښه نيولی شم او زړه نازړه دروازې شرنګولو ته لاس کړم خو ناڅاپه مې يو څوک را ياد شو، ډېره لرې يوازې ناسته ده، د ماشومې غوندې يې سترګې له اوښکو ډکې او سرې دي، راپسې خپه ده او له ډېره خپګانه غوسې اخيستې، په زړه کې پټه پټه راپسې ژاړي، لاسونه مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړاوي او پښې مې سستې شي، ځای پر ځای ودرېږم او د دروازې مخکې راته ستا مړاوې څېره وخاندي.

دربېمه ورځ – دریم فریاد – شنبه

د کور په حجره کې ویده یم، سهار وختي یو ځل بیا لمر راختلی، کړکیو ته نږدې په ولاړ و ونو کې مرغان چغېږي، د کور شا ته مو د ښوونځي د ماشومانو شور ماشور دی او په شور زوږ سره په مستۍ مستۍ د ښوونځي په لور روان دی.

راته یاد شي چې زه هم یو وخت همداسې ځوک وم او په دې ډله کې به مې منډې وهلې، خو هر څه پای ته رسېدلي، ډېر داسې ماشومان منډې وهي چې زما د ماشومتوب په وخت کې نه و؛ خو اوس هغوی روان دي او زه ویده یم، دروازه ټکېږي، وړوکې ورېرونه مې نارې وهي....

کاکا... کاکا پاځه لمر راختلی!

زه هم پاځم، سترګې وموښم، خپل لیدلی خوب بیا سترګو ته راولم، ته پرېشانه ناسته وې، زما په اړه سوچونه کوې او دوه ماشومان دې مزاحمت کوي، خو ته نه پوهېږې چې ما ته غوسه شې او که هغوی ته؟ زه هم پاځم ته له خوبونو راووځې او ټوله کوټه ستا انځورونه ونیسي. ستا د مړاوې څېرې او خپه زړه دردونه ټوله کوټه د فریاد او خواږه درد په رنګونو وپوښي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلورمه ورځ – شلورم فریاد – یکشنبه

مازدیگر دی، د سیند په غاړه له خپلو ملګرو سره ناست یم، هغوی ټول راته خبرې کوي، شعرونه وایي او د فطرت د ښکلاوو په ستاینو سر دي، خو زه په چمن کې مراوی ناست یم، پښې مې غځولې او سیند ته یوه یوه شګه غورځوم، په روانو اوبو کې کړۍ جوړوي، وړاندې ځی او ورکېږي.

کله کله کبان هم په دغه دایرو کې را ایسار شي او په ورغورځېدلي کاڼي پسې لامبو وهي. زر مې پام شي چې زموږ د ژوند نړۍ یو ځپاند سمندر ته ورته ده.

زه هم یو کب یم او د یوه سپېڅلي زړه نه په را اوچتو شویو زرینو ځپو کې نغښتی یم، داسې ځپې چې له ما سره روانې دي او ما له تګرونو او ګردابونو ساتي، همدا ځپې په اوبو کې هم ستا د ښکلا او زړه ورېمې خوروي او ما د دې لپاره هڅوي، چې یوازې ستا لپاره په مینه او ویاړ سره ژوند وکړم.

پنځمه ورځ – پنځم فریاد – دوشنبه

ماښام دی، په یوه اوچته برنډه یوازې په لمانځه ولاړ یم، هرځل ناکامه هڅه کوم چې ټول حواس، زړه او روح مې د هغو له حقیقي مالک سره ملګري کړم، خو بیا ګڼې اندیښنې او یادونه رامخکې شي، زړه او روح مې له دغه سترې او لا یزاله هستۍ بل خوا وړي، خو یو څه تل راسره وي او بل خوا ته مې نه شي وړلای.

فکر کوم چې ډېر لرې د یوه سپېڅلي، دردېدلي مات خو روښانه او خواږه زړه ساتنه را دغاړې ده، پروردګار ته خپل ټول عجز او زاري وړاندې کړم، د دې توان او حوصله ورنه وغواړم چې په خپل دغه مسولیت کې مې کامیاب لره، خو ورسره په هره سجده کې دا شکرونه هم ادا کوم چې په یوه داسې پاک کور کې دې ځای راکړ، په کې اباد دې کړم او دې حد ته دې را ورسولم چې اوس مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پردې نه ګڼي، په درد کې راسره دردېږي او خندا کې راسره خوښ او په خندا وي.
بس په همدې توګه د ماښام لمونځ رانه د نورو معمولي وختونو څخه اوږدېږي.

شپږمه ورځ - شپږم فریاد – سه شنبه
له خپلې مورجانې سره ناست یم، دواړه د تېرو وختونو کیسې کوو، خو مور مې راته د ماشومتوب خبرې کوي، کله کله راته خاندي، شېبه وروسته زموږ خنداګانې زما ورینداړګانې اوري، په خوښۍ زموږ خواته راځي، تر څنګ مو کښېني او ټول د هغې په خوا کېږي.
په همدې وخت کې زه ورنه د ځان خلاصولو هڅه کوم، له جیب نه مبایل را وباسم، روښانه یې کړم، خو بیا شبکې کار نه کوي، څپه نه لري، وړوکې وراره مې راته وایي:
کاکاجانه! طالبانو زموږ شبکې بندې کړې، زما پلار جان هم زنګ نه شي را وهلی، زه لاس اوچت کړم، له ټیو ټیو سره د صفحې په مخ لیک راځي زر یې پرانېزم، ستا لیک وي، په مینه او تلوسه یې وګورم خو زړه مې ودردېږي.
تا راته د خپل درد خبرې کړې، زړه دې یوه نوې ازمون ته پرېشانه وي، خو زه پوهېږم چې بریا به بیا هم ستا په برخه وي، زه پرېشانه شم، هغوی یو بل ته وګوري او بیا یې زما حالت په تعجب کې واچوي.
زه پوهېږم چې یو چا ته څومره اړیم او هغې هم په ټوله نړۍ کې له هر چا وړاندې خپل فریاد ما ته کړی زر له سترګو را روانه اوښکه پاکه کړم، خو دا کار مې د درد پټولو یوه ناکامه هڅه وي.

اوومه ورځ – اوم فریاد - چهار شنبه
بیا هم د مخه ښې شېبې دي، زړه مې درد نیولی، بیا د خپلې مور مخکې ولاړ یم، لاس یې ښکلوم او په یوه سفر روانېږم، دا شېبه له ما نه تاسې ښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

انځورولی شی، په تاسې ټولو به کله کله په خپل ژوند کې داسې شېبه راغلې وي چې د خپلې مورجانې مخکې ولاړ وی او مخه ښه ترې غواړی.

زه خپلې اوښکې پاکې کړم، د مور لاسونه ښکل کړم، خو په سترګو او زړه کې مې یوه نوې خوښي څرکونه وهي، پوهېږم چې دغه ټول دردونه ستا یادونه راڅخه اخلي، زه په درد کې روان یم خو دخوښۍ په لور ځم، پوهېږم چې ته مې ډېر په بې صبرۍ انتظار کوې؛ نو ځکه خو مې قدمونه ګړندي شي ، هوا ته وګورم او ستا پاک زړه ښکل کړم، زر راته څرګنده شي چې د دوو سپېڅلو زړونو تر منځ یم او دوو انسانانو د دعاګانو په وزرونو کې نغښتی.

واه! دادي را ورسېدم، اوس نو تر ټولو سخته او دردونکې شېبه ده، ځکه چې له تاسره مخامخ کېږم، رانه خپه یې او زه دې د پخلا کولو الفاظ ګورم، دا شېبه څومره رنګینه ده، کله کله وایم چې هسې نه دا هم زما د ژوند د ځینو نورو شېبو غوندې ستا یاد او یو زرین نه هېرېدونکی خوب وي.

۲۰ مه سپټمبر ۲۰۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه او کور وداني

د افغانستان ملي تحریک د هېواد پال او فرهنګپال شخصیت ښاغلي (حاجي عبدالقیوم پردېس) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته یې اوږه ورکړه. ملي تحریک ویاړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ یې پیل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هیله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

یو ځل بیا د دې اثر له لیکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د لیکلو او چاپولو جوګه شول.

په فرهنګي مینه

د افغانستان ملي تحریک

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان ملي تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۵۸

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library